

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 24C/82/2001
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2101899927
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Malý
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2018:2101899927.41

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, v konaní pred sudcom JUDr. Igorom Malým, v právnej veci žalobkyne v 1. rade: Mgr. L. P., rod. F., nar. X.X.XXXX, bytom W. XX, S., a žalobcu v 2. rade: L. R. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. 2, Košice, obaja zastúpení advokátskou kanceláriou W. & PARTNERS, s.r.o., IČO: 36 859 991, so sídlom Nám. Martina Benku 2, Bratislava, proti žalovanému v 1. rade: T. W., nar. X.X.XXXX, bytom W. XX, A., a žalovanému v 2. rade: D. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, S., obaja zastúpení JUDr. Romanom Cibulkom, advokátom so sídlom Hlavná 52, Trnava, o odstránenie stavby a uvedenie veci do pôvodného stavu, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Žalovaným súd priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50%.

Štátu súd priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v rozsahu 50%.

Štátu súd priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v rozsahu 50%.

o d ô v o d n e n i e :

1.

Žalobcovia (pôvodne ako žalobca I. F. F.) sa svojím návrhom došlým dňa 6.11.2001 domáhali vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil (pôvodným) žalovaným v 1. až 3. rade vypratať nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v k.ú. Zavar zapísanú na LV (č. neuvedené), a žalovaným v 1. a 2. rade postaviť tehlový múrik špecifikovaný v petíte návrhu.

2.

Uznesením č. 24C/82/2001-74 zo dňa 8.1.2003 súd pripustil zmenu petitu návrhu v nasledovnom znení: „Odporcovia (žalovaní) v 1. až 3. rade sú povinní vypratať nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v k.ú. S., zapísanú na Katastrálnom úrade v Trnave, Správa katastra Trnava na LV č. XXX ako parc.č. XX/X - zast. plochy o výmere XXX m² do 3 dní po právoplatnosti. Odporcovia (žalovaní) v 1. a 2. rade sú povinní postaviť tehlový múrik o výške 1,80 m v šírke 20 cm medzi pravým predným rohom rodinného domu navrhovateľov (žalobcov) č. XX a hranicou parc.č. XXX/X a parc.č. XX/X, a zároveň postaviť tehlový múrik vo výške X,XX m v hrúbke 20 cm od ľavého predného rohu parc.č. 195/5 až po múrik medzi pravým predným rohom rodinného domu navrhovateľov (žalobcov) a hranicou parciel č. 195/5 a parc.č. 55/9. Odporcovia (žalovaní) v 1. až 3. rade sú povinní zaplatiť navrhovateľom (žalobcom) trovy konania, vrátane trov právneho zastupovania.“

Zároveň týmto uznesením súd pripustil aby do konania pristúpili ďalší účastníci na strane žalobcu, a to L. P. a R. F..

3.

Po vyjadrení sa účastníkov k veci, po pojednávaniach konaných resp. vytýčených v dňoch 8.1.2003, 11.3.2005, 30.11.2005, 22.9.2008, 19.10.2009, 18.1.2010, po výsluchu účastníkov a ich právnych zástupcov, po oboznámení sa so znaleckým posudkom znalca Ing. Romana Wágnera č. 2/09 zo dňa 17.3.2009 a jeho osobnom výsluchu, a po oboznámení sa s predloženými dokladmi tunajší súd vydal dňa 18.1.2010 Rozsudok č. 24C/82/2001-133, ktorým návrh zamietol, žalobcom uložil povinnosť zaplatiť žalovaným trovy konania a právneho zastúpenia vo výške 1.392,55 €, a žalobcom uložil povinnosť zaplatiť Slovenskej republike náhradu trov znaleckého dokazovania vo výške 404,77 €.

Voči uvedenému rozsudku podali dňa 17.2.2010 odvolanie žalobcovia.

Krajský súd v Trnave Rozsudkom č. 11Co/49/2010-196 zo dňa 30.11.2010 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti žaloby pôvodného žalobcu v 1. rade (F. F.) a v napadnutej zamietajúcej časti žaloby voči pôvodnej žalovanej v 3. rade (C. W.) potvrdil, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo zvyšnej časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, žalovaným náhradu trov konania voči pôvodnému žalobcovi v 1. rade nepriznal a pôvodnej žalovanej v 3. rade náhradu trov konania voči žalobcom nepriznal.

4.

Uznesením č. 24C/82/2001-231 zo dňa 21.4.2011 súd pripustil zmenu petitu návrhu v nasledovnom znení: „Odporcovia (žalovaní) v 1. a 2. rade sú povinní vypratať nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v k.ú. S., zapísanú na Katastrálnom úrade v Trnave, Správa katastra Trnava na LV č. XXX ako parc.č. XX/X - zast. plochy o výmere XXX m² v časti ako je graficky znázornená na polohopisnom náčrte Ing. Dušana Danka zo dňa 19.2.2011 v mierke M - 1:50 bodmi W 19, W 8 a bodom 100 a vytyčovacom náčrte Ing. Dušana Danka zo dňa 19.2.2010 č. plánu 1/2011, do 3 dní po právoplatnosti rozsudku. Odporcovia (žalovaní) v 1. a 2. rade sú povinní postaviť tehlový múr o výške 1,80 m, v šírke 20 cm a dĺžke 50 cm medzi pravým predným rohom rodinného domu navrhovateľov (žalobcov) č. 53 v línii čelnej strany rodinného domu č. XX od bodu XXX až po hranicu medzi parcelami č. XX/X a č. XXX/X a zároveň postaviť tehlový múr o výške 1,80 m, v šírke 20 cm na hranici medzi parcelami č. XX/X a č. XXX/X od bodu 100 v dĺžke 2,80 m tak, ako sú tieto body uvedené na polohopisnom náčrte Ing. Dušana Danka v mierke M - 1:50 zo dňa 19.2.2011 a vytyčovacom náčrte Ing. Dušana Danka zo dňa 19.2.2010 č. plánu X/XXXX. Odporcovia (žalovaní) v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť navrhovateľom (žalobcom) trovy konania a právneho zastupovania.“

4.

Následne po vyjadrení sa strán sporu k veci, po pojednávaniach konaných resp. vytýčených v dňoch 11.7.2011, 10.8.2011, 14.9.2011, 24.9.2012, 21.1.2013, 21.10.2013, 27.11.2013, 8.1.2014, 12.2.2014, 1.12.2014, 28.1.2015, 11.3.2015, 15.4.2015, 20.5.2015, 12.8.2015, po výsluchu strán sporu a ich právnych zástupcov, po oboznámení sa so znaleckým posudkom znalca Ing. Romana Wágnera č. 2/09 zo dňa 17.3.2009 a jeho osobnom výsluchu, po oboznámení sa so znaleckým posudkom znalkyne Ing. Anny Šobichovej č. 4/2011 zo dňa 20.4.2012 a jej osobnom výsluchu, po oboznámení sa so znaleckým posudkom znalca Ing. Štefana Špačka č. 11/2013 zo dňa 10.6.2013 a jeho osobnom výsluchu, po výsluchu svedkov, a po oboznámení sa s predloženými dokladmi tunajší súd vydal dňa 12.8.2015 Rozsudok č. 24C/82/2001-620, ktorým konanie v časti o uložení povinnosti žalovaným vypratať nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v k.ú. S., zapísanú na Katastrálnom úrade v Trnave, Správa katastra Trnava (t.č. Okresný úrad, katastrálny odbor) na LV č. XXX ako parc.č. XX/X, zast. plochy o výmere 487 m² zastavil, a návrh v zostávajúcej časti zamietol; rozhodol že o trovách konania a o trovách štátu rozhodne po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku.

Voči uvedenému rozsudku podali dňa 13.11.2015 odvolanie žalobcovia.

Krajský súd v Trnave Rozsudkom č. 11Co/75/2016-687 zo dňa 30.9.2016 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5.

Predmetom konania tak po ostatnom rozhodnutí Krajského súdu v Trnave, v spojení s pripustenou zmenou petitu (na pojednávaní dňa 1.10.2018) ostalo rozhodovanie súdu o

- uložení povinnosti žalovaným na vlastné náklady postaviť v prospech žalobcov do ich podielového spoluvlastníctva každého z nich v podiele 1/2 z celku tehlový múr o výške 1,8 m, šírke 20 cm a dĺžke 50 cm medzi pravým predným rohom rodinného domu žalobcov č. XX, v línii čelnej strany rodinného domu č. XX od bodu 101 až po hranicu medzi parcelami č. XX/X a č. XXX/X, a zároveň postaviť tehlový múr o výške 1,80 m, šírke 20 cm na hranici medzi parcelami č. XX/X a č. XXX/X od bodu 100 v dĺžke 2,8

m tak, ako sú tieto body uvedené v polohopisnom náčrte Ing. Dušana Danka v mierke M-1:50 zo dňa 19.2.2011 a vytyčovacom náčrte Ing. Dušana Danka zo dňa 19.2.2010 č. plánu 1/2011.

Z uvedeného dôvodu sa súd už nebude zásadne zaoberať vyjadreniami a odôvodňovaním návrhu v časti, ktorá sa týka otázok, ktoré už nie sú predmetom konania.

6.

V pôvodnom návrhu žalobcovia (pôvodne ako navrhovateľ F. F.) sa svojím návrhom došlým dňa 6.11.2001 domáhali vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil (pôvodným) žalovaným v 1. až 3. rade vypratať nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v k.ú. Zavar zapísanú na LV (č. neuvedené), a žalovaným v 1. a 2. rade postaviť tehlový múrik špecifikovaný v petíte návrhu. Uviedli, že sú (pôvodne iba F. F.) výlučnými vlastníkami nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k.ú. S., ktoré presne neoznačili. Žalovaní (pôvodní) v 2. a 3. rade sú vlastníkami nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. S. zapísaných na LV č. XXX ako parc.č. XXX/X, záhrady o výmere XXX mX a parc.č. XXX/X, zast. plochy o výmere XXX m². Podľa žalobcov približne v roku 1951 F. F. (ktorý zomrel 21.5.1953) postavil na hranici medzi parc.č. XXX/X a parc.č. XX/X múr s tehál s približnou výškou 1,80 m, ktorý začínal na hranici rodinného domu žalobcov a siahal po hranicu medzi pozemkami parc.č. XXX/X a XX/X, potom bol lomený do pravého uhla a ďalej približne v dĺžke 1 m rozdeľoval uvedené pozemky a ďalej pokračoval v línii po predný roh parc.č. 195/5 - uvedený múrik bol postavený sčasti na parcele žalobcov a časti na parcele obecnej bez toho, aby zasahoval do parc.č. 195/5. Žalovaní v 1. a 2. rade vo februári 2001 zbúrali časť múrika medzi obecným pozemkom a parc.č. XXX/5, v auguste 2001 zbúrali zvyšnú časť múrika medzi parc.č. XXX/X a XX/X a aj časť postavenú na parc.č. XX/X. Následne umiestnili do rohu parc.č. XXX/X unimobunky ktoré zasahujú do pozemku žalobcov. Žalobcovia sa preto domáhajú uvedenia vecí do pôvodného stavu (a vypratania parc.č. XX/X), podľa § 126 Občianskeho zákonníka.

K návrhu priložili žalobcovia výpis z Katastra nehnuteľností LV č. XXX pre k.ú. S. a LV č. XXX pre k.ú. S., kópiu geometrického plánu č. 244-361/91 zo dňa 4.11.1991 vyhotovený Ing. Benediktom Dobšovičom.

7.

Žalovaní sa k návrhu vyjadrili -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 3.5.2002 v ktorom popreli že by zasahovali do vlastníckych práv F. F. (pôvodný žalobca), návrh chápu ako šikanovanie zo strany F. F.. Nezodpovedá skutočnosti tvrdenie F. F., že by múr z tehál (ktorého obnovenia sa žalobcovia domáhajú) staval jeho otec - tento bol stavebne previazaný s letnou kuchyňou, ktorá bola vo vlastníctve právnych predchodcov žalovaných, a ktorú žalovaný v 1. rade zbúral.

K podaniu priložili žalovaní kópiu geometrického plánu č. 182/2001 vypracovaného dňa 9.10.2001 Ing. Petrom Simeonovom, stavebné povolenie vydané Okresným úradom v Trnave pod č. G 2001/01719/ŽP - SP/Pk zo dňa 28.3.2001 na stavbu „predajňa potravín z unimobuniek“, kolaudačné rozhodnutie vydané Okresným úradom v Trnave pod č. Y/XXXXX/ŽP-SP/Ze dňa 19.12.2001 ktorým bolo povolené užívanie stavby „predajňa potravín z unimobuniek“, Dokumentáciu „Architektonicko - stavebného riešenia POTRAVIN“.

8.

Podaním došlým súdu dňa 2.1.2003 pôvodný žalobca F. F. požiadal aby súd pripustil pristúpenie L. P. a R. F. do konania na strane žalobcov a zároveň požiadal o pripustenie zmeny petitu nasledovne: „Odporcovia (žalovaní) v 1. až 3. rade sú povinní vypratať nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v k.ú. S., zapísanú na Katastrálnom úrade v Trnave, Správa katastra Trnava na LV č. XXX ako parc.č. XX/X - zast. plochy o výmere 487 m² do 3 dní po právoplatnosti. Odporcovia (žalovaní) v 1. a 2. rade sú povinní postaviť tehlový múrik o výške 1,80 m v šírke 20 cm medzi pravým predným rohom rodinného domu navrhovateľov (žalobcov) č. XX a hranicou parc.č. XXX/X a parc.č. XX/X, a zároveň postaviť tehlový múrik vo výške 1,80 m v hrúbke 20 cm od ľavého predného rohu parc.č. XXX/X až po múrik medzi pravým predným rohom rodinného domu navrhovateľov (žalobcov) a hranicou parciel č. XXX/5 a parc.č. XX/9“. K podaniu priložil geometrický plán č. XXX-XXX/XX vyhotovený dňa 30.10.1991, LV č. XXX pre k.ú. S., LV č. XXX pre k.ú. S..

Uznesením vydaným na pojednávaní konanom dňa 8.1.2003 súd zmenu petitu pripustil.

Uznesením vydaným na pojednávaní konanom dňa 8.1.2003 súd pripustil pristúpenie ďalších účastníkov na strane žalobcov, a to L. P. a R. F..

(V písomnej forme boli vyhotovené následne - Uznesenie č. 24C 82/2001-74).

9.

Na pojednávaní konanom dňa 8.1.2003 F. F. uviedol že žalovaný v 1. rade (ktorý je jeho susedom) sa ho pýtal v minulom období či môže na svojom pozemku postaviť „menšiu krčmičku“, F. F. nesúhlasil pretože si uvedomoval následky; neskôr sa však už žalovaný v 1. rade nepýtal jeho ani ostatných susedov či si môže urobiť na svojom pozemku nejaké zariadenie. Bez vedomia F. F. zbúral časť múrika ktorý ohraničoval pozemky, bez stavebného povolenia si postavil unimobunky a neskôr ich posunul na miesto kde stál múrik.

Na pojednávaní konanom dňa 8.1.2003 žalobkyňa v 1. rade uviedla že si pamätá na akom mieste stál múrik (bol postavený na ich pozemku) a vo februári roku 2001 ho žalovaní bez súhlasu žalobcov zbúrali.

10.

Súd si pre svoje rozhodnutie zadovážil ďalej správu Obce S. zo dňa 29.6.2004, rozhodnutie Obce Zavar o „dodatočnom povolení stavby“ č. G.-XXXX/X/Jč, D. Krajského úradu v Trnave, odbor životného prostredia č. KÚ-G.-X/XXXX/XXXXX/Pi zo dňa X.X.XXXX, G. Ministerstva životného prostredia SR č. XXX/XXXX-X.X/Šu zo dňa XX.X.XXXX, fotografiu umiestnenia domu žalobcov a unimobunky žalovaných, výkaz plôch k situačnému plánu na rozdelenie parc.č. XX, 191 a XXX/X pre k.ú. S. vypracovaný dňa 24.4.1941, geometrický (polohopisný) plán zo dňa 24.4.1941 s prílohami, geometrický plán č. 244-361/91 vyhotovený dňa 4.11.1991 Ing. Benediktom Dobšovičom s prílohou, technickú správu z kontrolného merania vyhotovenú Ing. Dušanom Dankom dňa 19.2.2010 s prílohami, výpis z LV č. XXX pre k.ú. S., fotografiu z hranice sporných pozemkov, architektonicko - stavebné riešenie stavby POTRAVINY vypracované Ing. Ivanom Pastvom č. 03/01, potvrdenie Obce S. zo dňa 2.3.2011, vytyčovací náčrt na vytyčenie hraníc medzi pozemkami p.č. XX/X, XX/X a XXX/X, XXX/X a XXX/XX vyhotovený dňa 19.2.2010 Ing. Dušanom Dankom, záznam z kontrolného merania hraníc na parcelách vykonaný dňa 19.2.2011 Ing. Dušanom Dankom so záznamom o polárnom vytyčení údajov, vyjadrenie Ing. Dušana Danka zo dňa 12.3.2011, geodetické údaje o PBPP v k.ú. Zavar, 4x polohopisné zameranie pre parcely, kópiu katastrálnej mapy pre k.ú. Zavar s polohopisným náčrtom / grafikou, Výmer Štátneho stavebného úradu v Bratislave zo dňa 27.9.1947, kúpno-odpredajnú smluvu zo dňa 10.3.1939, Rozhodnutie Obce S. zo dňa 1.3.2007, geometrický plán na zameranie obchodu p.č. 195/56 vyhotovený dňa 9.10.2001 Ing. Petrom Simeonovom, oznámenie Obce Zavar o začatí konania o odstránení stavby zo dňa 6.3.2014, rozhodnutie Obce Zavar zo dňa 14.4.2014, vyjadrenie Okresného úradu Trnava, katastrálny odbor zo dňa 19.1.2015, LV č. XXX pre Obec a k.ú. Zavar, PKV č. XXX pre k.ú. Zavar, 2x historické fotografie, Rozhodnutie Krajského úradu v Trnave, odbor životného prostredia č. KÚ-G.-X/XXXX/XXXXX/Pi zo dňa 8.8.2002, Rozhodnutie Ministerstva životného prostredia SR č. XXX/XXXX-X.X/Šu zo dňa X.X.XXXX, Rozhodnutie Krajského úradu v Trnave, odbor životného prostredia č. KÚ-G.-X/XXXXX/XXXXX/Pi zo dňa 3.8.2001, 2 ks fotografií z miesta samého z minulosti, kópiu z katastrálnej mapy pre Obec Zavar, znalecký posudok Ing. Milana Hačka č. 1/2015, vypracovaný dňa 8.8.2015, 14 ks fotografií zo súčasnosti (proces stavby múra medzi pozemkami účastníkov).

11.

Na pojednávaní konanom dňa 30.11.2005 F. F. uviedol že sa nasťahoval do domu na parcelu č. XX/X v roku XXXX, a pamätá si ako jeho otec staval múrik ktorým sa oddelili od suseda - vtedy pána L. (neskôr sa na tento pozemok nasťahovali a stali sa jeho vlastníkmí W. - pôvodne majiteľom bol T. W.). V roku 2001 múrik začal búrať žalovaný v 1. rade, ktorý zbúral časť múrika, F. F. nijakým spôsobom nereagoval; v auguste 2001 bol múrik zbúraný celý.

Na otázku právneho zástupcu žalovaných F. F. uviedol že múrik bol po celej svojej dĺžke 1,80 m vysoký, jeho hrúbka bola 20 cm, bol postavený z tehál.

Na otázku právneho zástupcu žalobcov F. F. uviedol že pri búraní múrika boli prítomní asi 4 chlapi, žalovaného v 1. rade F. F. upozornil a žiadal, aby sa preukázal akým právom múrik búra.

Na pojednávaní konanom dňa 30.11.2005 žalobkyňa v 1. rade uviedla že žalovaný v 1. rade s búraním múrika začal vo februári 2001.

Na pojednávaní konanom dňa 30.11.2005 právny zástupca žalovaných uviedol že žalobcovia sa domáhajú vybudovania múrika, pričom nepreukázali svoje vlastníctvo, teda naturálna reštitúcia nie je možná. Múrik stál na pozemku vo vlastníctve žalovaných, nadväzoval a pokračoval na letnú kuchyňu (v súčasnosti už neexistuje).

12.

Uznesením č. 24C 82/2001-76 zo dňa 13.10.2008 bol do konania ustanovený znalec Ing. Roman Wágner ktorého úlohou bolo vypracovať znalecký posudok vo veci polohy a postavenia stavieb, príp. vlastníckych vzťahov na parc.č. XX/X (pôvodne parc.č. XX/X) nachádzajúcej sa v k.ú. S., zapísaná

na B. úrade v Trnave, Správa katastra Trnava na LV č. XXX - zast. plochy o výmere XXXmX a susedných parcelách č. XXX/X a XXX/X nachádzajúcich sa v k.ú. Zavar, zapísané na Katastrálnom úrade v Trnave, Správa katastra Trnava na LV č. XXX o výmere XXX mX a XXX mX s dôrazom na zodpovedanie otázky, či stavby z parc.č. XXX/X a XXX/X zasahujú do parc.č. XX/X (pôvodne parc.č. XX/X), a či pôvodný tehlový múrik stál na parc.č. XX/X (pôvodne parc.č. XX/X) alebo na parc. č. XXX/X a XXX/X, predloženia situačného plánu z pôvodnej projektovej dokumentácie osadenia unimobuniiek s vyznačením hraníc pozemkov, zamerania hranice pozemkov parc.č. XX/X a parc.č. XXX/X v prednej časti od ulice, zamerania osadenia plota medzi parc.č. XX/X a parc.č. XXX/X v prednej časti od ulice, určenia či žalovaní zasahujú umiestnením unimobuniiek do vlastníctva žalobcov.

Znalec Ing. Roman Wágner podal znalecký posudok č. 2/09 vypracovaný dňa 17.3.2009. Ohliadku a geodetické zameranie miesta vykonal dňa 17.1.2009, po tomto zameraní výsledky merania premietol do katastrálnej mapy ozn.: ZS XIV-20-7, pričom boli zohľadnené aj geometrické plány č. H.-XXXX-XX-XXXX, č. XXX-XXXX-XX-XXXX, č. XXX-XXX/XX, č. XX/XXXX a č. XXX/XXXX, ktorými boli vytvorené pôvodné pozemky parc.č. XXX/X, XXX/X a XX/X, resp. ktorými boli zamerané stavby na nich sa nachádzajúce. Meranie bolo vykonané totálnou stanicou Leica TC 307 L - polárnou metódou, pričom pripojenie na štátny súradnicový systém S-JTSK bolo vykonané pomocou bodov podrobného polohového bodového poľa č. XXX, XXX a bodu základného polohového bodového pola č. XXXX-XX (všetky výsledky merania spolu s hranicami príľahlých pozemkov sú uvedené vo vytyčovacom náčrte č. 24C/82/200I nachádzajúceho sa v prílohe č. 3 znaleckého posudku). Po spracovaní všetkých vyššie uvedených podkladov dospel znalec k záveru, že stavby postavené na parc.č. XXX/X a XXX nezasahujú do parc.č. XX/X a XX/X, rovnako stavba z unimobuniiek -Potraviny- sa nachádza na parc.č. XXX/X a XXX/XX a nezasahuje do parc.č. XX/X ani do parc.č. XXX/X (t.j. do obecného priestoru), pôvodný tehlový múrik stál na hranici medzi pozemkami parc.č. XX/X a parc.č. XXX/X. V závere ako výsledok znaleckého dokazovania znalec uviedol že stavby nachádzajúce sa na parc.č. XXX/X a XXX/X nezasahujú do parc.č. XX/X (pôvodne parc.č. XX/X); pôvodný tehlový múrik stál na hranici medzi pozemkami parc.č. XX/X (pôvodne parc.č. XX/X) a parc.č. XXX/X resp. XXX/X.

Uznesením č. 24C 82/2001-76 zo dňa 13.10.2008 bola pôvodnému žalobcovi v 1. rade (F. F.), žalobkyni v 1. rade a žalobcovi v 2. rade uložená povinnosť uhradiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania každému vo výške X.XXX,- Sk / 33,19 € (túto povinnosť si ani jeden zo žalobcov nesplnil), žalovanému v 1. rade vo výške 1.000,- Sk / 33,19 € (preddavok zaplatil dňa 7.11.2008) a žalovanému v 2. rade (pôvodne so žalovanou v 3. rade spoločne a nerozdielne) vo výške 2.000,- Sk / 66,40 € (preddavok zaplatili dňa 7.11.2008).

Uznesením č. 24C 82/2001-99 zo dňa 28.7.2009 súd priznal znalcovi Ing. Romanovi Wágnerovi odmenu za podanie znaleckého posudku vo výške 561,41 €.

Uznesením vydaným na pojednávaní konanom dňa 18.1.2010 priznal súd znalcovi Ing. Romanovi Wágnerovi odmenu za účasť na pojednávaní dňa 18.1.2010 vo výške 42,52 €.

Uznesením č. 24C/82/2001-335 zo dňa 21.1.2013 súd priznal znalcovi Ing. Romanovi Wágnerovi odmenu za účasť na pojednávaní dňa 21.1.2013 vo výške 59,32 €.

13.

K znaleckému posudku sa vyjadrili žalobcovia -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- listom došlým súdu dňa 12.8.2009 v ktorom uviedli že znalec v závere posudku konštatoval že pôvodný tehlový múrik stál na hranici medzi pozemkami parc.č. XX/9 (pôvodne parc.č. XX/2) a parc.č. XXX/X, resp. XXX/X. Znalec vôbec nevyriešil na ktorej parcele stál múrik, ktorý žalovaní zbúrali - žalobcovia tvrdia, že múrik stál na ich parc.č. XX/X, a to od roku 1951, keď sa F. F. a N. F. (rodičia R. F.) do rodinného domu na parc.č. XX/X nasťahovali, pričom pri výstavbe rodinného domu vybudovali sporný múrik na parc.č. XX/X z vnútornej strany, a tento múrik oddeľoval parc.č. XX/X od parc.č. XXX/X; v tom čase bývajúcí sused na parc.č. XXX/X L. L. nikdy nespochybnili správnosť hranice vymedzenej múrikom.

XX.

Na pojednávaní konanom dňa 18.1.2010 bol vypočutý znalec Ing. Roman Wágner ktorý uviedol že trvá na záveroch znaleckého posudku a to tých, že pôvodný múrik ktorý bol zbúraný stál na parcelách žalovaných a nezasahoval do parcely žalobcov. Z merania znalca vyplynulo, že lomový bod v bode 18 je minimálny, a preto potvrdil závery znaleckého posudku.

Na otázky právneho zástupcu žalobcov znalec uviedol že merania vykonával prístrojom Leica - metódou polárnou, pri ktorej zobral body uvedené vo vytyčovacom náčrte ako číslo 550, XXX a XXXX-XX (veža kostola), keď tieto body sú zahrnuté na Správe katastra ako tzv. body podrobného polohového bodového poľa, z ktorých potom ďalej pri meraní vychádzal. Spomínané body sú na Správe katastra v Trnave

presne určené súradnice z čoho vyplýva, že ktorýkoľvek iný geodet by musel vychádzať z nich. Existuje ďalšia tzv. ortogonálna metóda, pri ktorej sa do úvahy berú dva body a z nich sa robí spojnice, od spojnice týchto dvoch bodov sa meria najkratšia vzdialenosť k jednotlivým podrobným bodom, ktoré je potrebné zmerať - podľa znalca však metóda ktorou pracoval on (tzn. polárna metóda) je presnejšia. Znalec skúmal postavenie múrika a aj zistil stopy starého múrika - keďže ale zistil že oba sa nachádzajú na pozemkoch žalovaných, toto zistenie premietol do svojho znaleckého posudku. Ak sa vychádza z mapových operátov keď existuje iba analógová mapa (t.j. nečíselná) dá sa pracovať s toleranciou 30 cm, ktorá vychádza zo zobrazenia čiar na mape. Merania znalca polárnou metódou majú toleranciu 14 cm. Na otázku právneho zástupcu žalovaných znalec uviedol že metóda polárna bola najpresnejšia akú zvolíť mohol, podľa názoru znalca iná presnejšia metóda neexistuje (ak by existovala, použil by ju). Na námietku R. F. ktorý poukázal že v náčrte pri priložení pravítka sa vyskytujú lomy hraníc od bodu 18 do bodu 8, pričom však znalec vo svojom posudku uvádza že by to mala byť priamka znalec uviedol že žiadny lomový bod od bodu 18 po bod 8 neexistuje, nepresnosť mohla byť spôsobená pri tlači dokumentu, mohla vzniknúť zmenou mierky, keď vytyčovacia náčrt má mierku 1:500 a mapový list 1:2880, pričom pri prevedení do tejto mierky (1:2880) by nepresnosť zanikla. Pri znaleckom posudku zohľadnil aj geometrické plány, ktoré spresňujú zobrazenie mapy - po predložení geometrického plánu č. 244/361 znalec uviedol, že ten je kreslený rukou a nie je možné z neho vychádzať nakoľko nie je presný, po predložení ďalšieho plánu znalec uviedol že ten bol vypracovaný pre účely inžinierskych sietí a pre konanie pred súdom je nepoužiteľný.

15.

Podaním došlým súdu dňa 6.4.2011 žalobcovia požiadali o pripustenie zmeny petitu návrhu tak že súd uloží odporcom (žalovaným) v 1. a 2. rade povinnosť vypratať nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v k.ú. Zavar, zapísanú na Katastrálnom úrade v Trnave, Správa katastra Trnava na LV č. XXX ako parc.č. XX/X - zast. plochy o výmere XXX m² v časti ako je graficky znázornená na polohopisnom náčrte Ing. Dušana Danka zo dňa 19.2.2011 v mierke M - 1:50 bodmi W 19, W 8 a bodom 100 a vytyčovacom náčrte Ing. Dušana Danka zo dňa 19.2.2010 č. plánu 1/2011, do 3 dní po právoplatnosti rozsudku, a uloží odporcom (žalovaným) v 1. a 2. rade povinnosť postaviť tehlový múr o výške 1,80 m, v šírke 20 cm a dĺžke 50 cm medzi pravým predným rohom rodinného domu navrhovateľov (žalobcov) č. XX v línii čelnej strany rodinného domu č. 53 od bodu XXX až po hranicu medzi parcelami č. 55/9 a č. XXX/X a zároveň postaviť tehlový múr o výške 1,80 m, v šírke 20 cm na hranici medzi parcelami č. 55/9 a č. XXX/X od bodu 100 v dĺžke 2,80 m tak, ako sú tieto body uvedené na polohopisnom náčrte Ing. Dušana Danka v mierke M - 1:50 zo dňa 19.2.2011 a vytyčovacom náčrte Ing. Dušana Danka zo dňa 19.2.2010 č. plánu 1/2011, a uloží odporcom (žalovaným) v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť navrhovateľom (žalobcom) trovy konania a právneho zastupovania.

Uznesením č. 24C/82/2001-231 zo dňa 21.4.2011 súd navrhnutú zmenu petitu pripustil.

16.

Žalovaní sa vo veci vyjadrili -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 12.5.2011 v ktorom uviedli že žalobcovia sa vlastníctvo „sporného múrika“ snažia preukázať potvrdením starostu obce, pričom však nejde o dôkaz, na základe ktorého by bolo nepochybne preukázané, že to boli žalobcovia resp. ich právni predchodcovia, kto múrik postavil; z potvrdenia nie je možné zistiť na základe akých poznatkov starosta obce toto vydal, ani to či (ak by takáto zvyklosť skutočne v minulosti existovala) sa podobný úzus bez výhrad dodržiaval. Trvajú na tom že múrik nechala postaviť nebohá pani L. (právna predchodkyňa žalovaných), ktorá ho aj udržiavala (maľovala, opravovala) - dôkazné bremeno v predmetnej veci zaťažuje žalobcov ktorí by mali bezpečne preukázať že boli vlastníckmi sporného múrika.

17.

Svedok Ing. Dušan Danko na pojednávaní konanom dňa 14.9.2011 uviedol že F. F. bol požiadaný na zameranie pozemkov, resp. hraníc medzi pozemkami v k.ú. Zavar. Predtým ako prácu vykonal navštívil kataster nehnuteľností v Trnave, vyžiadal si katastrálnu mapu a určenie pevných bodov z ktorých zameranie vychádza, oboznámil sa so znaleckým posudkom Ing. Wágnera. Pri zameraní vychádzal z tých istých podkladov ako Ing. Wágner, pričom zameral celkovú situáciu medzi oboma spornými pozemkami, zameral aj hranice ďalších pozemkov; zameranie robil s totálnou stanicou Wild T1001, polárnou metódou. Po zameraní vypracoval správu v ktorej porovnal výsledky práce Ing. Wágnera - z jeho výsledkov vyplývala, že merania a ich výsledky uvedené v znaleckom posudku Ing. Wágnera sú správne až na jeden lomový bod označený v jeho nákrese ako W8, ktorý podľa výsledkov meraní a

výpočtov vôbec neexistuje, v znaleckom posudku vôbec nemal byť (jedná sa o bod označený v nákrese znaleckého posudku Ing. Wágnera ako červená 8). Podľa meraní svedka hranica medzi pozemkami je rovná priamka z bodu 11 až do bodu 2 nákrese znaleckého posudku Ing. Wágnera, avšak Ing. Wágner v bode 8 spravil lom ktorý tam nemá byť. Z toho dôvodu potom dospel znalec Ing. Wágner k záveru že unimobunka stojí na pozemku žalovaných. Jedná sa približne o rozdiel 29 cm, tento lom, resp. odchýlka v náčrte kvôli použitej mierke nie je vidieť.

Na otázky právneho zástupcu žalobcov svedok uviedol že podľa jeho meraní hranica medzi pozemkami prebieha tak, že jestvujúci plot (v zadnej časti pozemku) a tiež zachovalé základy starého plotu sa nachádzajú na pozemku žalobcov. Lomový bod ktorý zistil Ing. Wágner (W8, resp. červená 8) sa nenachádza ani v starších zameraniach, ktoré mal svedok k dispozícii (napr. nákras z roku 1941).

Na otázky právneho zástupcu žalovaných svedok uviedol že v oblasti geodézie a kartografie nie je ani nikdy nebol znalcom. S požiadavkou na vypracovanie správy sa na svedka obrátil F. F. v roku 2010. Uznesením č. 24C 82/2001-261 zo dňa 29.9.2011 súd priznal svedkovi Ing. Dušanovi Dankovi svedočné vo výške 210,24 €.

18.

Uznesením č. 24C/82/2001-252 zo dňa 23.9.2011 bola do konania ustanovená znalkyňa Ing. Anna Šobichová ktorej úlohou bolo vypracovať znalecký posudok vo veci priebehu hraníc pozemkov, polohy stavieb resp. unimobuniiek na nich stojacich, ohľadom zamerania polohy a postavenia stavieb, príp. zistenia vlastníckych vzťahov na parc.č. XX/X (pôvodne parc.č. XX/2) nachádzajúca sa v k.ú. Zavar, zapísaná na Katastrálnom úrade v Trnave, Správa katastra Trnava na LV č. XXX - zast. plochy o výmere 487 m² a susedných parcel č. XXX/X a XXX/X nachádzajúcich sa v k.ú. Zavar, zapísané na Katastrálnom úrade v Trnave, Správa katastra Trnava na LV č. XXX o výmere XXX m² a 617 m² s dôrazom na zodpovedanie otázky, či stavby z parc.č. XXX/X a XXX/X zasahujú do parc.č. XX/X (pôvodne parc.č. XX/X), a či pôvodný tehlový múrik stál na parc.č. XX/X (pôvodne parc.č. XX/X) alebo na parc.č. XXX/X a XXX/X, zamerania hranice pozemkov parc.č. XX/X a parc.č. XXX/X v prednej časti od ulice, zamerania osadenia plota medzi parc.č. XX/X a parc.č. č. XXX/X v prednej časti, určenia či žalovaní zasahujú umiestnením unimobuniiek do vlastníctva žalobcov, vyjadrenia sa k výsledkom znaleckého dokazovania - k znaleckému posudku č. X/XX vypracovaného Ing. Romanom Wágnerom a k výsledkom meraní - k vytyčovaciemu náčrtu a vyjadreniu vypracovaného Ing. Dušanom Dankom.

Žalobkyňa v 1. rade zaplatila preddavok na znalecké dokazovanie dňa 12.10.2011 vo výške 200,00 €, žalobca v 2. rade zaplatil preddavok na znalecké dokazovanie dňa 12.10.2011 vo výške 200,00 €, žalovaný v 1. rade zaplatil preddavok na znalecké dokazovanie dňa 4.10.2011 vo výške 200,00 €, žalovaný v 2. rade zaplatil preddavok na znalecké dokazovanie dňa 4.10.2011 vo výške 200,00 €.

Znalkyňa Ing. Anna Šobichová podala znalecký posudok č. 4/2011 vypracovaný dňa 20.4.2012. Uviedla že vzala do úvahy aj geometrické plány a merania už vykonané. Dňa 21.3.2012 v k.ú. Zavar vykonala geodetické zameranie unimobuniiek a tehlového múrika - meranie bolo vykonané totálnou stanicou Leica TC307 a prístrojom GPS900CS. Na základe uvedeného odpovedala na zadané otázky:

stavba, unimobunka č.s. 682 - potraviny, nachádzajúce sa na parc.č. XXX/XX zasahuje do parcely č. C KN XX/X,

hranica medzi parcelami C KN č. XX/X,XX/X a XXX/X,XXX/X je priamka, nikde nie je lomená; tvorí ju tehlový múrik, ktorého základy sú identifikovateľné, tehlový múrik sa nachádza na parcele C KN č. XX/X a XX/X.

Na záver uviedla že v znaleckom dokazovaní Ing. Romana Wágnera zistila nesprávnu polohu niektorých bodov, a to bod č. 8 a 18, ktoré by vytvárali zalomenie vlastníckej hranice; v meraní Ing. Dušana Danka nezistila žiadne pochybnosti.

Uznesením č. 24C/82/2001-291 zo dňa 29.5.2012 súd priznal znalkyni Ing. Anne Šobichovej odmenu za podanie znaleckého posudku vo výške 1.057,96 €.

Uznesením č. 24C/82/2001-325 zo dňa 8.10.2012 súd priznal znalkyni Ing. Anne Šobichovej odmenu za účasť na pojednávaní dňa 24.9.2012 vo výške 130,22 €.

19.

K znaleckému posudku sa vyjadrili žalovaní -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 12.6.2012 v ktorom uviedli že závery znalkyne podľa ktorých stavby - unimobunky č.s. XXX postavené na parc.č. XXX/XX zasahujú do parcely č. C KN XX/X, pričom hranica medzi parcelami C KN č. XX/X, XX/X a XXX/X, XXX/X je priamka, ktorá nie je lomená a tvorí ju tehlový múrik, základy ktorého sú identifikovateľné, a tehlový múrik sa nachádza na parc.č. C KN č. XX/X a XX/X, považujú za nesprávne (trvajú na záveroch znalca Ing. Romana Wágnera).

K vyjadreniu priložili 4 ks fotografií.

20.

Na pojednávaní konanom dňa 24.9.2012 bola vypočutá znalkyňa Ing Anna Šobichová ktorá uviedla že znalec Ing. Wágner sa napojil na systém JTS (jednotný trigonometrický systém), svoj znalecký posudok odvíjal od bodov tohto systému - pri preskúvaní znaleckého posudku Ing. Wágnera (s ktorým sa musela vysporiadať pri vypracovaní jej znaleckého posudku) sa nestotožnila s polohou bodu č. 8 a bodu č. 18 (tieto body v znaleckom posudku Ing. Wágnera sa nachádzajú inde ako podľa meraní znalkyne), čím došlo k tomu, že znalec Ing. Wágner zistil že bod č. 8 sa nachádza presne na vlastníckej hranici. Chybné bolo tiež konštatovanie znalca Ing. Wágnera že medzi bodmi č. 8 a č. 18 sa nachádza priamka, nakoľko nejedná sa o priamku ale hranica je lomená.

Na otázky sudcu znalkyňa uviedla že na vlastníckej hranici existuje tehlový múrik, medzi parcelami č. XX/X a XX/X na jednej strane a č. XXX/X na druhej strane, pričom tento múrik je postavený na parcele č. XX/X a XX/X a to až k rohu rodinného domu na parcele XX/X.

Na pojednávaní konanom dňa 24.9.2012 právny zástupca žalovaných uviedol že nesúhlasí s výsledkami meraní a s výsledkami uvedenými v znaleckom posudku Ing. Šobichovej - v konaní existujú dva rovnocenné znalecké posudky medzi ktorými sú zásadné rozpory; žiada o vypracovanie kontrolného znaleckého posudku.

21.

Na pojednávaní konanom dňa 21.1.2013 bol vypočutý znalec Ing. Roman Wágner ktorý uviedol že nevýrazný lomový bod sa nachádza v bode 18 - tento nie je voľným okom vidieť, je vidieť len v príslušnej dokumentácii v počítači pri priblížení. Lomový bod v bode č. 8 neexistuje, jedná sa o roh rodinného domu žalobcov.

Na otázku sudcu z akého dôvodu vznikli odchýlky vo výsledku merania jeho a znalkyne Ing. Šobichovej uviedol že sa jedná o povolenú odchýlku, ktorá je určená strednou súradnicovou chybou v dĺžke 14 cm - v prípade ak je odchýlka menšia sa body považujú za identické, pričom v konkrétnom prípade sa jedná o odchýlku 8 cm. Toto uviedla vo svojom meraní znalkyňa Ing. Šobichová, znalec Ing. Wágner si nevie vysvetliť ako mohla dospieť k takémuto meraniu vzhľadom na kvalitu a nepresnosť katastrálnej mapy (nezáleží na presnosti prístroja, nakoľko dôležité sú údaje uvedené v mape, ktoré sa upresniť nedajú).

Na otázku právneho zástupcu žalovaných znalec uviedol že na svojom znaleckom posudku a jeho výsledkoch ani potom, ako sa oboznámil s meraniami znalkyne Ing. Šobichovej, nemá dôvod nič zmeniť, plne trvá na svojich záveroch. Zo znaleckého posudku znalkyne Ing. Šobichovej nie je zrejmé na aké body podrobného polohového bodového poľa sa napojila pri meraní, čo mohlo mať vplyv na výsledok merania totálnou stanicou. Merania môžu byť vykonané s vysokou presnosťou, avšak limitujúca pri výsledkoch merania a pri určení hranice je kvalita katastrálnej mapy, keď napr. hrúbka čiary v katastrálnej mape je v reále 30 cm, tzn. že s väčšou presnosťou ako 30 cm nie je možné meranie uskutočniť (v k.ú. Zavar neexistujú presnejšie mapy); znalkyňa Ing. Šobichová vzhľadom na nepresnosť katastrálnej mapy v Zavare nemohla určiť hranice pozemku s presnosťou 8 cm.

Na otázku právneho zástupcu žalobcov znalec uviedol že vo všetkých mapách existuje bod lomu 18 - tento však je viditeľný iba pri priblížení a zväčšení mapy, v bežnej mierke tento bod lomu viditeľný nie je; bod lomu je tak nepatrný, že pri nakreslení plánu hranica vyzerá ako priamka.

22.

Znalkyňa Ing. Anna Šobichová sa vyjadrila podaním došlým súdu dňa 13.2.2013 v ktorom uviedla že pri meraní vychádzala už z existujúcich meraní, na základe ktorých boli vykonané zápisy v katastri nehnuteľností, pričom takéto merania majú nadradenosť nad analógovou mapou (papierovou) - argument že nemohla určiť hranicu pozemku s presnosťou 8 cm je zavádzajúci. Podľa znalkyne z kópie z katastrálnej mapy je zrejmé, že lomový bod č.18 neexistuje.

23.

Uznesením č. 24C/82/2001-341 zo dňa 5.3.2013 bol do konania ustanovený znalec Ing. Štefan Špaček ktorého úlohou bolo vypracovať znalecký posudok vo veci priebehu hraníc pozemkov, polohy stavieb resp. unimobuniiek na nich stojacich, ohľadom zamerania polohy a postavenia stavieb, príp. zistenia vlastníckych vzťahov na parc.č. 55/9 (pôvodne parc.č. XX/X) nachádzajúca sa v k.ú. Zavar, zapísaná na Katastrálnom úrade v Trnave, Správa katastra Trnava na LV č. XXX - zast. plochy o výmere 487 m² a susedných parciel č. XXX/X a XXX/X nachádzajúcich sa v k.ú. Zavar, zapísané na Katastrálnom úrade v Trnave, Správa katastra Trnava na LV č. XXX o výmere 230 m² a 617 m² s dôrazom na zodpovedanie

otázky, či stavby z parc.č. XXX/X a XXX/X zasahujú do parc.č. XX/X (pôvodne parc.č. XX/X), a či pôvodný tehlový múrik stál na parc.č. XX/X (pôvodne parc.č. XX/X) alebo na parc.č. XXX/X a XXX/X, zamerania hranice pozemkov parc.č. XX/X a parc.č. XXX/X v prednej časti od ulice, zamerania osadenia plota medzi parc.č. XX/X a parc.č. XXX/X v prednej časti, určenia či žalovaní zasahujú umiestnením unimobuniiek do vlastníctva žalobcov, vyjadrenia sa k výsledkom znaleckého dokazovania - k znaleckému posudku č. 2/09 vypracovaného Ing. Romanom Wágnerom a k výsledkom znaleckého dokazovania - k znaleckému posudku č. 4/2011 vypracovaného Ing. Annou Šobichovou.

Žalovaný v 1. rade zaplatil preddavok na znalecké dokazovanie dňa 22.3.2013 vo výške 200,00 €, žalovaný v 2. rade zaplatil preddavok na znalecké dokazovanie dňa 22.3.2013 vo výške 200,00 €.

Znalec Ing. Štefan Špaček podal znalecký posudok č. 11/2013 vypracovaný dňa 10.6.2013. Uviedol že požiadal o poskytnutie podkladov Správu katastra Trnava (vektorové podklady - vektorovú katastrálnu mapu), preštudoval geometrické plány, vytyčovacie výkresy a pod., preveril vlastnícke vzťahy k pozemkom a porovnal číselné údaje o výmerách s vektorovými údajmi, skúmal aj susedné pozemky. Vykonal potrebné geodetické práce, založenie bodového poľa (PBPP), zameranie skutočného stavu. Po vykonanom geodetickom zameraní pozemkov znalec údaje spracoval, vykonal analýzu vzhľadom na právny stav evidovaný v katastrálnom operáte a zistil, že unimobunka postavená na pozemku parc.č. 195/56 (postavené sú tri vedľa seba) nezasahuje do pozemku žalobcov pozemok parc.č. XX/X. Pri analýze skutočného stavu porovnaním s právnym stavom zistil znalec ďalej že hranica medzi pozemkami parc.č. XXX/X,X,XX na jednej strane a parc.č. XX/X a XX/X je priamka v právnom stave, a v skutočnosti čiastočne reprezentuje starý tehlový múr (polohu múru zameral v bodoch číslo XX, XX, XX meračského záznamu, a merané údaje potvrdili túto skutočnosť). K znaleckému posudku číslo 2/09 Ing. Romana Wágnera uviedol že znalec urobil jednoznačný záver, ale v posudku ho nedostatočne dokumentuje - merania vykonal z novo určeného bodového poľa (bodov číslo 5001 5002), pričom z bodu 5001 nemohol zamerať body na hranici medzi pozemkami parc.č. XXX/XX a XX/X, a musel si vyhotoviť ešte ďalší pomocný meračský bod, čo sa však v posudku neuvádza; mierka zobrazenia situácie je nevhodná a nečitateľná. K znaleckému posudku číslo 4/2011 Ing. Anny Šobichovej uviedol že z jej znaleckého posudku sa nedá zistiť ako sa dostala k súradniciam vo vnútornej časti pozemku žalovaných (nie je tam založené bodové pole), umiestnenie pozemku resp. unimobuniiek nezodpovedá právnemu ani skutočnému stavu, nie je zistiteľné ako mohla znalkyňa zamerať a zakresliť jednu bunku odklonenú od ostatných dvoch, pretože všetky sú osadené vedľa seba, pričom odklonenie je také, že pri spracovaní došla k záveru, že jedna z unimobuniiek zasahuje do pozemku žalobcov. Ani jeden bod v kritickom mieste nie je dokumentovaný ako bol získaný, z ktorého bodu sa meralo a z ktorého sa vychádzalo; v dvorovej časti žalovaných nie je vykonané žiadne meranie.

Uznesením č. 24C/82/2001-391 zo dňa 11.7.2013 súd priznal znalcovi Ing. Štefanovi Špačkovi odmenu za podanie znaleckého posudku vo výške 638,19 €.

24.

K znaleckému posudku sa vyjadrili žalovaní -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 18.7.2013 v ktorom uviedli že so znaleckým posudkom súhlasia, závery znalca považujú za dostatočne vyargumentované, znalec svoj znalecký posudok jasne odôvodnil; ako kontrolný znalec aj zaujal a vysvetlil nedostatky predchádzajúcich znaleckých dokazovaní (Ing. Roman Wágner a Ing. Anna Šobichová).

25.

K znaleckému posudku sa vyjadrili žalobcovia -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 31.7.2013 v ktorom uviedli, že so znaleckým posudkom znalca Ing. Štefana Špačka nesúhlasia. Podrobne sa venujú procesu zamerania, ohliadky na mieste samom znalcom, prítomnosti / neprítomnosti účastníkov, a iných formálnych nedostatkov, na základe čoho závery znaleckého posudku spochybňujú. Znaleckému posudku tiež vytýkajú vady odborného charakteru (napr. nepresné zakreslenie stavby rodinného domu, mierky na mapových prílohách, nesprávne zameranie rodinného domu žalobcov, chybu kótovania a pod.), ktoré však relevantným spôsobom neodôvodnili.

26.

Návrhom na nariadenie predbežného opatrenia došlým dňa 19.3.2014, opraveným a doplneným podaním došlým súdu dňa 14.4.2014, sa žalobcovia domáhali vydania rozhodnutia ktorým by súd uložil žalovanému v 2. rade aby sa dočasne zdržal konania smerujúceho k odstráneniu nehnuteľnosti - stavba, predajňa potravín, súp.č. XXX, postavená na pozemku, parcela registra „C“, parc.č. XXX/XX, zastavané plochy a nádvoría o výmere XX m², nachádzajúca sa v k.ú. a Obec Zavar, okres Trnava, zapísaná na

LV č. XXX vedený Okresným úradom Trnava, katastrálny odbor, a to až do dňa vykonania obhliadky na mieste samom v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Trnava sp.zn. 24C/82/2001, alebo alternatívne do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 24C/82/2001.

Uznesením č. 24C/82/2001-460 zo dňa 29.4.2014, v spojení s Uznesením Krajského súdu v Trnave č. 23Co/322/2014-484 zo dňa 30.6.2014 súd návrh žalobcov na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

27.

Na pojednávaní konanom dňa 12.2.2014 bol vypočutý znalec Ing. Štefan Špaček ktorý uviedol že unimobunka je umiestnená celá na parcele žalovaných (č. XXX/56) a nezasahuje do parcely žalobcov (č. XX/X), a to ani len čiastočne. Merania robil tak, že z katastra si vyžiadal katastrálnu mapu v analógovej forme (t.j. čiary boli nakreslené perom), následne si vyžiadal katastrálnu mapu z ústredného archívu geodézie a kartografie v Bratislave kde sa nachádza originál katastrálnej mapy, pričom táto bola transformovaná do digitálnej formy. Pri vypracovaní znaleckého posudku vzal do úvahy hranice pozemkov a cesty ktorá prechádza okolo týchto pozemkov, na základe čoho dospel k súradniciam a lomovým bodom, ktoré použil pre vypracovanie znaleckého posudku; uvedené hranice skontroloval aj podľa výmery jednotlivých pozemkov, ktorá bola zachovaná pri oboch pozemkoch.

Na otázky sudcu znalec uviedol že zo znaleckého posudku Ing. Wágnera nie je zrejmé, kde meral lomové body a ako dospel k znaleckému záveru, takisto zo znaleckého posudku Ing. Šobichovej nie je zrejmé aké merania boli vykonané, a na základe akých meraní dospela k znaleckému záveru; v oboch uvedených znaleckých posudkoch je postavenie unimobuniek zakreslené inak, ako je v skutočnosti v teréne. V prednej časti medzi pozemkami žiaden múr ani jeho zostatky znalec nezaznamenal - aj ak by múr alebo základ múru sa na mieste nachádzali, nemôže tvoriť hranicu pozemku. Uviedol ďalej že ním zakreslená hranica medzi pozemkami (čierna čiara - právny stav) je priamka, pričom právny stav čiastočne reprezentuje starý ohradný tehlový múr (tento sa zachoval iba čiastočne) v zadnej časti pozemku.

28.

Vo veci sa konala dňa 30.9.2014 ohliadka na ulici Hlavná XX a XX v Zavare, pri ktorej bolo zistené že pred domom č. XX (žalovaní) sa nachádzajú predsunuté približne 4 metre tri unimobunky postavené na betónovej platni. Na hranici pozemkov v predzáhradkách pri unimobunkách bola odkopaná časť zemin, pod betónovou platňou na ktorej sú postavené unimobunky je vidno pozostatky základov, približne na dĺžke 2 metre a šírke 3 až 10 cm (podľa žalobcov sa jedná o pozostatky starého múra, ktorý oddeľoval pozemky - keďže na základe pôvodného múrika sú postavené unimobunky vyplýva z toho, že sú postavené na pozemku žalobcov, podľa žalovaných žiaden múr medzi pozemkami nestál - pozostatky tehlových základov sú pozostatkami stavby letnej kuchyne). Z pozemku žalobcov je vidno pozostatky tehlového múru približne 1,70 m vysokého, dlhého približne 60 metrov (po koniec pozemku žalobcov), pričom tehlový múr pri dome žalobcov je situovaný tak, že zasahuje akoby do „vnútrajšku“ domu približne v časti 40 cm, tzn. viditeľne nie je pokračovaním línie múru v prednej časti domu (v predzáhradke), takáto línia viditeľne neexistuje (podľa žalobcov je to spôsobené tým, že dom je „vychýlený“); základy múrika (ktorých časť je odkrytá aj z dvora žalobcov) sa zdajú byť rovnaké ako základy, ktoré boli odkryté pred domom v predzáhradke. Pri ohliadke z nehnuteľnosti žalovaných po celej dĺžke domu žalobcov nie sú badateľné, nie sú vidieť, základy žiadneho múra, dom žalobcov je postavený na podeste, tehlová štruktúra múra nie je viditeľná. Z predloženej fotografie žalovaných je zreteľné, že na pozemku, na mieste kde stoja unimobunky, stála stavba letnej kuchyne. Zo strany pozemku žalovaných je viditeľný tehlový múr vo výške približne 1,8 m, ktorý pokračuje po koniec pozemku, a pozemky žalobcov a žalovaných oddeľuje, pri dome žalobcov od záhrady múr končí, a nie je viditeľné žiadne jeho pokračovanie cez, alebo vedľa alebo popod dom.

29.

Žalobcovia sa vo veci vyjadrili -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- ďalším podaním došlým súdu dňa 26.11.2014 v ktorom uviedli že N. F., ako právna predchodkyňa žalobcov, nadobudla vlastnícke právo k parcele žalobcov na základe kúpno-odpredajnej zmluvy zo dňa 10.3.1939, ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva ku nehnuteľnostiam označeným ako dvor a hospodárske stavisko, zapísané v PK vedenej pre k.ú. Zavar, vložka č. XXX - z uvedených nehnuteľností sa následne odčlenila časť evidovaná v súčasnosti ako parcela žalobcov. Predávané nehnuteľnosti boli oddelené od susediacich pozemkov (v súčasnosti parcela žalovaného v 2. rade) tehlovým múrom, ktorého šírka bola 50 cm

a ktorého základ v zemi mal šírku 70 cm - tehlový múr bol postavený v 19. storočí C. L., právnym predchodcom N. F., a zachoval sa do súčasnosti; v Obci Zavar bola zaužívaná obyčaj, podľa ktorej si vlastník oplotil / ohradil svoje pozemky plotom postaveným zo severnej strany (o čom svedčí aj potvrdenie Obce Zavar zo dňa 2.3.2011, a výmer zo dňa 22.9.1947 č. XXXXX). Právni predchodcovia účastníkov rešpektovali pôvodný tehlový múr oddeľujúci parcelu žalobcov od parcel žalovaného v 2. rade ako prirodzenú hranicu medzi nimi, medzi právnymi predchodcami účastníkov v minulosti nevznikol a nebol ani vedený žiaden spor o určenie hranice medzi ich susediacimi pozemkami - pôvodný tehlový múr oddeľujúci parcely účastníkov teda existoval už v roku 1941, pričom vytváral hranicu medzi nimi v prírode, ktorá sa od vzniku múru nemenila, a ktorú vlastníci pozemkov rešpektovali. Existenciu pôvodného tehlového múru preukazujú aj fotografie z päťdesiatych rokov 20. storočia, na ktorej je zachytený otec žalobcov, z ktorej vyplýva existencia múru v čase pred nadobudnutím vlastníckych práv k parcelám žalovaného v 2. rade manželmi L. (jeho právnymi predchodcami) - uvedená skutočnosť vylučuje možnosť výstavby akejkoľvek časti múru žalovanými. Uviedli ďalej že právní predchodcovia žalobcov nadobudli vlastnícke právo k parcele č. XX, ktorej hranica bola zo severnej strany daná a tvorená pôvodným tehlovým múrom, túto hranicu rešpektovali a takto vymedzenú parcelu považovali za svoju, a nakladali s ňou ako s vlastnou - bez ohľadu na skutočnú hranicu parcely č. XX právní predchodcovia žalobcov boli dobromyseľní v tom že im parcela č. XX v medziach daných pôvodným tehlovým múrom patrí, pričom toto svoje vlastnícke právo odvodzovali od kúpno-odpredajnej zmluvy zo dňa 10.3.1939.

K vyjadreniu priložili žalobcovia 6 ks fotografií.

30.

Na pojednávaní konanom dňa 1.12.2014 právny zástupca žalobcov uviedol že pôvodný tehlový múrik bol postavený na prelome 19. a 20. storočia, začiatkom 40. rokov 20. storočia bol v časti kde sa staval dom žalobcov až po cestu zbúraný z dôvodu výstavby domu, následne po postavení domu bola časť múrika (približne 3 metre) nanovo postavená, a to na mieste kde stal pôvodný múrik. Právni predchodcovia vo vlastníctve žalovaných, manželka L., kúpili nehnuteľnosť ktorú t.č. vlastní žalovaní v čase, keď opätovne múrik bol postavený, a počas doby keď vlastnili nehnuteľnosť, neprišlo medzi nimi a právnymi predchodcami žalobcov k žiadnemu sporu ani nezrovnalostiam ohľadom vlastníctva k múriku. Poukázal na skutočnosť že v znaleckom posudku Ing. Špačka nebola vyriešená otázka na ktorom pozemku sa nachádzajú základy tehlového múra (či na pozemku žalobcov alebo žalovaných), pričom podľa znaleckého posudku Ing. Šobichovej sa uvedené základy nachádzajú na pozemku žalobcov. Ďalej poukázal na výkaz výmer z roku 1941 v ktorom sa uvádza, že hranice medzi pozemkami sú reprezentované starým tehlovým múrom, ktorý od založenia mapy nebol menený, poukázal tiež na obyčaj v Obci Zavar, podľa ktorej vlastníci si ohradzovali pozemok stavbou oplotenia zo severnej strany, čo je prípad starého tehlového múru.

Na pojednávaní konanom dňa 1.12.2014 právny zástupca žalovaných uviedol že žiadny tehlový múrik v predzáhradke, o ktorom hovoria žalobcovia neexistoval; to čo ukazovali na ohľadne žalobcovia neboli pozostatky tehlového múrika, ale pozostatky letnej kuchyne, ktorá sa nachádza na pozemku žalovaných. Na pojednávaní konanom dňa 1.12.2014 žalovaný v 1. rade uviedol že vedľa letnej kuchyne nebol žiaden múrik. Žalovaný v 1. rade žiadny tehlový múrik nebúral - zbúral len stavbu letnej kuchyne; žiadny samostatný múrik vedľa letnej kuchyne nestál. Letná kuchynka stála na mieste približne 35 rokov.

31.

Svedkyňa J. Q. na pojednávaní konanom dňa 28.1.2015 uviedla že pracovala v 60-tich rokoch 20. storočia na MNV, podľa jej vedomostí žiadne nezrovnalosti medzi susedmi neboli, ohľadom hraníc pozemku nevedli žiadne spory. V uvedenom čase v nehnuteľnosti, kde teraz bývajú žalovaní, bývala rodina L.. Svedkyňa si pamätá že z uličnej strany bol múrik - nevedela uviesť kade viedol, na čom pozemku bol postavený.

Na otázky právneho zástupcu žalobcov svedkyňa uviedla že múrik bol postavený „niekde medzi domami F. a L.“, nepamätá si aký dlhý alebo široký bol.

Svedkyňa S. F. (žalobcovia sú jej neterou a synovcom) na pojednávaní konanom dňa 28.1.2015 uviedla že v roku 1953 stál v predzáhradke plot ktorý postavili jej svokrovci (F.), múrik bol vysoký približne 150 cm, dlhý asi 3 metre. V dobe keď nehnuteľnosť nadobudli žalovaní bol múrik zbúraný.

Na otázky právneho zástupcu žalobcov svedkyňa uviedla že vzťahy medzi L. a F. boli dobré, pomáhali si, kvôli pozemku sa nikdy nehádali; vlastníctvo k múriku nikdy nebolo medzi F. a L. sporné.

Na otázky právneho zástupcu žalovaných svedkyňa uviedla že všetci považovali za vlastníkov múrika F., nakoľko títo múrik postavili (o čom vie iba z počutia; v roku 1953 už múrik stál).

32.

Žalovaní sa vo veci vyjadrili -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 9.2.2015 v ktorom poukázali na skutočnosť, že svedkyňa Q. a F. (ktorých výsluch navrhli žalobcovia) sa nevedeli vyjadriť, svedkyňa F. (teta žalobcov) ani nevedela, či stavba na fotografii je údajný múr, alebo (teraz už zbúraná) letná kuchyňa žalovaných. Uviedli že v minulosti na hraniciach pozemkov účastníkov pravdepodobne stál nejaký múrik, ktorý pokračoval v línii domu žalobcov do ulice, avšak tento bol zbúraný pred niekoľkými desaťročiami - údajné základy na ktoré žalobcovia odkazujú nemajú pôvod v uvedenom múre, ale predstavujú pozostatky teraz už zbúranej letnej kuchyne. S. neunesli dôkazné bremeno v časti žaloby ktorou sa domáhajú, aby boli žalovaní zaviazaní vybudovať tehlový múr - aby totiž mohli byť v tejto časti úspešní, museli by preukázať že boli vlastníkami takéhoto tehlového múru, ale (keďže sa domáhajú, aby bol obnovený pôvodný stav) i to, že nimi v žalobe opísaný tehlový múr zodpovedal svojimi rozmermi a situovaním pôvodnému tehlovému múru; výsledky vykonaného dokazovania však nedávajú spoľahlivý podklad pre záver, že pôvodný múr mal skutočne také rozmery (výšku, šírku a dĺžku) aký má mať múr, ktorého postavenie žalobcovia požadujú.

33.

Žalobcovia sa vo veci vyjadrili -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 27.2.2015 v ktorom poukázali na výkaz plôch k situačnému plánu na rozdelenie parciel čís. kat. 55,191 a XXX/X zo dňa 24.4.1941 v ktorom sa uvádza nasledovné: „Medzi parcelami č.k. 55 a XXX, 195/1 opravený bol zákres hranice kat. mapy podľa skutočnosti vo smyslu § 39 kat, zákona, § 36 vládn. nar. č. XX a výnosu min. fin. zo dňa XX/XXX. 1930 čj. 30011/30-111/6, keďže sa jedná o hranicu v prírode vyznačenú starým múrom, ktorý od doby založenia mapy zmenený nebol.“ - z uvedeného vyplýva existencia tehlového múru oddelujúceho pôvodnú parcelu žalobcov od pôvodnej parcely žalovaného v 2. rade už v roku 1941, pričom pôvodný tehlový múr vytváral hranicu medzi nimi v prírode, ktorá sa od vzniku múru nemenila a ktorú vlastníci pozemkov rešpektovali. V časti B vlastníctvo pozemnoknižnej vložky č. 969 sa uvádza pod poradovým číslom 1 a 2 nasledovný zápis: „Podľa kúpno predajnej zmluvy danej v Zavarí dňa 22. mája 1941, zapisuje sa nehnuteľnosť parc. čísl. 195/4 vpísaná sem z verejného priestoru parc. čís. 195/1 a vkladá sa na ňu vlastnícke právo manželom: a) L. L. polovicou, b) L. L. r. B. polovicou.“ - z uvedeného vyplýva nadobudnutie bezpodielového spoluvlastníctva k pôvodnej parcele žalovaného v 2. rade jeho právnymi predchodcami (manželia L.) v roku XXXX. Z uvedených listinných dôkazov podľa žalobcov vyplýva že: a) právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva právnej predchodkyne žalobcov k pôvodnej parcele žalobcov je kúpna zmluva zo dňa 10.3.1939, b) pôvodná parcela žalobcov bola ku dňu 24.4.1941 oddelená od parcely č. XXX/X pôvodným tehlovým múrom, c) ku dňu 24.4.1941 susedila pôvodná parcela žalobcov s parcelou č. 195/1 predstavujúcou verejné priestranstvo ktoré slúžilo ako cesta, resp. hradská a námestie, d) z parcely č. 195/1 predstavujúcou verejné priestranstvo sa odčlenila pôvodná parcela žalovaného v 2. rade najskôr ku dňu 22.5.1941, e) právni predchodcovia žalovaného v 2. rade (manželia L.) nadobudli vlastnícke právo k pôvodnej parcele žalovaného v 2. rade až na základe kúpnej zmluvy zo dňa 22.5.1941. Z uvedeného je potom zrejmé že právna predchodkyňa žalobcov nadobudla vlastnícke právo k pôvodnej parcele žalobcov v čase kedy a) pôvodná parcela žalobcov bola ohraničená zo severnej strany pôvodným tehlovým múrom, b) pôvodná parcela žalobcov susedila na severnej strane s verejným priestranstvom, c) do dňa 22.5.1941 manželia L. neboli susedmi právnej predchodkyne žalobcov so severnej strany, nakoľko nemali žiadne vlastnícke práva k pôvodnej parcele žalovaného v 2. rade, d) manželia L. sa nemohli stať a nestali vlastníkami, ani spoluvlastníkmi pôvodného tehlového múru oddelujúceho pozemky účastníkov konania, nakoľko v čase nadobudnutia ich spoluvlastníckeho práva ku pôvodnej parcele žalovaného v 2. rade pôvodný tehlový múr už bol postavený a stál na pôvodnej parcele žalobcov, e) letná kuchynka a pivnica žalovaného v 2. rade mohli susediť výlučne s pôvodným tehlovým múrom postaveným na pôvodnom pozemku žalobcov, na základe čoho letná kuchynka, ani pivnica žalovaného v 2. rade nemohli a nevytvárali prirodzenú hranicu medzi pozemkami účastníkov konania, ani ich právnych predchodcov. Relevantné skutočnosti je možné zobraziť na časovej osi nasledovne: kúpna zmluva právnej predchodkyne žalobcov - 10.3.1939, pôvodná parcela žalobcov oddelená od parcely č. XXX/X predstavujúcej verejné priestranstvo pôvodným tehlovým múrom tvoriacim hranicu v prírode na mieste samom - 24.4.1941, vyčlenenie pôvodnej parcely žalovaného v 2. rade z parcely č. XXX/1 predstavujúcej verejné priestranstvo - 22.05.1941, zápis kúpnej zmluvy právnych predchodcov žalovaného v 2. rade - 14.10.1941. K vyjadreniu priložili žalobcovia výpis z PKV 969 pre k.ú. Zavar, výkaz plôch k situačnému plánu na rozdelenie parciel čís. kat. XX, XXX a XXX/X zo dňa 24.4.1941.

34.

Žalovaní sa vo veci vyjadrili -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 25.3.2015 v ktorom uviedli že vychádzajúc zo záverov odvolacieho súdu uvedených v rozsudku zo dňa 30.11.2010 je zásadnou otázkou to, kde presne sa nachádzal plot (múrik) medzi parc.č. XX/X, XX/X a parc.č. XXX/X a XXX/X, ktorý mal byť určujúci pre reálnu hranicu medzi parcelami, pričom za účelom zodpovedania tejto otázky odvolací súd požadoval doplnenie dokazovania najmä a) kedy, kde a kto postavil predmetný plot a aký bol jeho stavebnotechnický stav (šírka, výška, presné umiestnenie v teréne), b) či hranica medzi pozemkami viedla stredom plota, alebo viedla po okraji plota zo strany žalovaných alebo viedla po okraji plota zo strany žalobcov; dôkazné bremeno zaťažuje pritom žalobcov, ktorí musia preukázať nimi tvrdený skutkový stav, a pokiaľ neunesú dôkazné bremeno, tak žaloba nebola podaná dôvodne - podľa žalovaných žalobcovia neunesli dôkazné bremeno, nakoľko samotný F. F. uvádzal, že po výstavbe ich rodinného domu v roku 1951 (t.j. po tom čo jeho rodičia predtým časť pôvodného starého múru v roku 1947 zbúrali) postavili jeho rodičia vraj na hranici pôvodného starého múrika pred domom nový múrik (ktorý je predmetom sporu). Pokiaľ teda žalobcovia tvrdia že ich právni predchodcovia v roku 1951 postavili v predmetnej časti múr práve na mieste kde stál pôvodný múr, musia toto tvrdenie preukázať, čo však nespravili, a na preukázanie svojho tvrdenia ani neponúkli žiadne dôkazy. Poukázali na vykonanú ohliadku na mieste samom pri ktorom bolo súdom zistené, že hranica múru ktorá je viditeľná v časti od dvora, a hranica múru ktorá je viditeľná v časti od predzáhradky, nemôže byť v jednej línii, nakoľko zakrivenie domu resp. jeho posunutie nie je v takom rozsahu, aby múr mohol pokračovať od záhrady (zadná časť domu žalobcov) do predzáhradky (predná časť domu žalobcov); z ohliadky tak vyplynulo že pozostatky základov pod unimobunkami nie sú v jednej línii s pôvodným múrom, čo spochybňuje tvrdenie žalobcov o tom, že viditeľné základy nachádzajúce sa pod unimobunkami sú pozostatkami tehlového múru. Pokiaľ teda ide o časť návrhu ktorou sa žalobcovia domáhajú uloženia povinnosti žalovaným postaviť tehlový múr, žalobcovia neunesli dôkazné bremeno na preukázanie skutočnosti že daný múr (ktorý mal byť postavený niekedy v roku 1951) vôbec existoval, vrátane jeho stavebnotechnického stavu a umiestnenia v teréne, rovnako žalobcovia nepreukázali ani právny titul na základe ktorého by nimi tvrdené vlastnícke právo k múru malo na nich prejsť (napr. vybudovaním, kúpnu zmluvou, dedičským rozhodnutím, vydržaním atď.).

35.

Žalovaný v 1. rade na pojednávaní konanom dňa 20.5.2015 na otázky právneho zástupcu žalobcov uviedol že vlastníkom predmetných pozemkov sa stali niekedy v roku 1995 až 1998, predchádzajúcimi vlastníkmi bola rodina L.. S právnym predchodcom žalobcov F. F. si vychádzal dobre, F. F. nikdy nenaznačil že by mal problémy s nejakým múrikom, nikdy sa nebavili o žiadnom múriku. Uviedol že žiadny múrik na predmetnom pozemku neexistoval - jednalo sa o stenu letnej kuchyne ktorú povolili rodine L. postaviť právni predchodcovia žalobcov; žalovaní búrali letnú kuchyňu, a nie múrik. Keď sa nasťahovali na pozemok žalovaní, bola tam letná kuchyňa už postavená.

Žalovaný v 2. rade na pojednávaní konanom dňa 20.5.2015 na otázky právneho zástupcu žalobcov uviedol že predchádzajúcimi vlastníkmi sporných pozemkov boli rodičia žalovaného v 2. rade, pred nimi vlastnili nehnuteľnosť L.; nevie o tom, že by bol spor ohľadom stavby oddeľujúcej pozemky účastníkov, resp. ich právnych predchodcov. Žalovaný v 2. rade sa podieľal na búraní stavby letnej kuchyne, nevie kto ju postavil, ale jednalo sa s určitosťou o letnú kuchyňu, nakoľko tehly boli previazané v rohoch - keby to bol múrik by to tak nebolo.

Svedok F. F. na pojednávaní konanom dňa 20.5.2015 na otázky právneho zástupcu žalobcov uviedol že pozemok kde býval svedok bol ohraničený múrom ktorý je tam doposiaľ; pri stavbe domu bola zbúraná časť tohto múra v prednej časti pozemku, po dostavbe domu postavil jeho otec v prednej časti od ulice múr (v roku 1951), múr bol postavený z dôvodu, že pred domom mala byť predzáhradka a mala byť oddelená od ulice. L. bol štandardne postavený, mal hrúbku približne 20 cm, vysoký bol 1,80 až 1,90 m, dlhý dva až tri metre. Niekedy v roku 1963 až 1964 manželka L. stavali letnú kuchyňu, pričom múr ktorý v tom čase tam stál bol využitý ako jedna zo stien letnej kuchyne, ku ktorej boli potom pristavené ďalšie steny; pri stavbe letnej kuchyne nebol pristavený k pôvodnému múru žiadny múr ktorý by bol súčasťou letnej kuchyne, boli k nemu dostavené iba steny. Svedok nevie o tom, že by jeho matka predala alebo previedla pri stavbe letnej kuchyne na manželov L. múrik - „nejako sa dohodli“ pretože mali dobré vzťahy, jeho matka nikdy nemala výhrady voči stavbe letnej kuchyne, „povedala L. aby si to spravil“, nakoľko jej pán L. veľmi pomáhal.

36.

Žalobcovia sa vo veci vyjadrili -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- ďalším podaním došlým súdu dňa 20.5.2015 v ktorom uviedli že právni predchodcovia žalobcov ohradil pôvodnú parcelu tehlovým múrom, ktorého základ v zemi má šírku 70 cm a nad zemským povrchom šírku 50 cm, z dôvodu že v Obci Zavar platila obyčaj podľa ktorej si vlastníci pozemku ohradil svoj pozemok zo severnej strany; tehlový múr tvoril prirodzenú hranicu medzi pôvodnou parcelou žalobcov a susediacou nehnuteľnosťou (pozemkom parc.č. 195/1, ktorej vlastníkom bola Obec Zavar), čo je zrejmé z výkazu plôch v ktorom sa uvádza, že hranica medzi pôvodnou parcelou žalobcov a obecnou parcelou je v prírode na mieste samom vytvorená starým tehlovým múrom, ktorý od doby založenia mapy zmenený nebol. Poukázali na skutočnosť že aj stavebným úradom Obce Zavar sú žalobcovia označení a považovaní za spoluvlastníkov tehlového múru ktorý oddeľuje pôvodnú parcelu žalobcov od pôvodnej parcely žalovaného v 2. rade. Na záver uviedli že vo veci uniesli bremeno tvrdenia aj dôkazné bremeno a preukázali a) vlastnícke právo k pozemku parc.č. 55/9, b) existenciu tehlového múru oddeľujúceho najskôr pôvodnú parcelu žalobcov od obecného pozemku, a následne (po rozdelení obecného pozemku) oddeľujúceho pôvodnú parcelu žalobcov od pôvodnej parcely žalovaného v 2. rade, c) rešpektovanie tehlového múru ako prirodzenej hranice medzi pôvodnou parcelou žalobcov a obecným pozemkom, resp. po jeho rozdelení aj pôvodnou parcelou žalovaného v 2. rade takmer 50 rokov vtedajšími vlastníkmi týchto pozemkov, d) rešpektovanie múrika ako prirodzenej hranice medzi pôvodnou parcelou žalobcov a pôvodnou parcelou žalovaného v 2. rade až do roku 2000 (teda takmer 50 rokov) účastníkmi konania, g) výstavbu múrika právnymi predchodcami žalobcov a nadobudnutie vlastníckeho práva k nemu, h) stavebnotechnické vlastnosti múrika, i) zbúranie múrika žalovanými.

K vyjadreniu priložili žalobcovia kópiu z katastrálnej mapy pre Obec Zavar.

37.

Žalovaní sa vo veci vyjadrili -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- ďalším podaním došlým súdu dňa 26.5.2015 v ktorom uviedli že svedok F. F. vo výpovedi uviedol, že niekedy v rokoch 1963 až 1964 manželia L. (právni predchodcovia žalovaných) použili, so súhlasom právnych predchodcov žalobcov, predmetný múr ako jednu zo stien letnej kuchyne ktorú vybudovali - „zabudovaním“ múru do novovznikajúcej stavby došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva právnych predchodcov žalovaných k múru a to tzv. spracovaním veci podľa vtedy platných ustanovení § 125 a nasl. zák.č. 141/1950 Zb.; takýmto spôsobom potom právni predchodcovia žalobcov vlastnícke právo k uvedenému múru ex lege stratili, a to v prospech právnych predchodcov žalovaných (manželovia L.), ako vlastníkov letnej kuchyne, ktorej súčasťou sa zabudovaním predmetný múr stal, a žalovaní ako právni nástupcovia manželov L. a vlastníci letnej kuchyne preto mali právo tento objekt zbúrať.

38.

Právny zástupca žalobcov pred pojednávaním konaným dňa 12.8.2015 uviedol že vzhľadom ku skutočnosti, že unimobunky, ktorých vypratanie bolo predmetom návrhu, boli odstránené, berie v tejto časti návrh späť; uplatňuje aj za túto časť konania náhradu trov, nakoľko návrh bol podaný dôvodne. Rozhodnutie o čiastočnom späťvzátí návrhu nadobudlo právoplatnosť.

39.

Právny zástupca žalobcov na pojednávaní konanom dňa 12.8.2015 uviedol, že začiatkom mája 2015 bol síce medzi pozemkami žalobcov a žalovaných postavený múr (postavili ho žalovaní), nejedná sa však o stavbu o ktorej by boli žalobcovia informovaní, podľa ich názoru táto stavba múru stojí na pozemku žalobcov - trvajú na návrhu v časti ktorým žalovaným bude uložená povinnosť vystavať špecifikovaný múr.

40.

Odvolačný súd vo svojom ostatnom zrušujúcom rozhodnutí zo dňa 30.9.2016 uviedol, že súd prevej inštancie má zistiť, kde presne sa v minulosti nachádzal (plot) múrik medzi parcelami č. XX/X, XX/X, a parcelami č. XXX/X a XXX/X, ktorý je podľa strán určujúci pre reálnu hranicu medzi parcelami, a za tým účelom zistiť kedy, kde a kto postavil plot, aký bol jeho stavebno-technický stav (preukázanie tohto zaťažuje žalobcov, ktorí musia navrhnuť dôkazy, žalobcovia tiež musia preukázať nimi tvrdený priebeh hranice), ďalej súd prvej inštancie musí zistiť či plot rešpektoval katastrálnu hranicu, či sa rešpektovala takto vytvorená hranica pozemkov, kedy vznikol o hranicu medzi pozemkami spor, a tiež zistiť z akého dôvodu, kedy, ktoré časti a kým boli zbúrané, teda bude potrebné doplniť dokazovanie na zistenie priebehu hranice medzi pozemkami a odstrániť pochybnosti o správnosti geometrického merania. Podľa odvolacieho súdu z vykonaného dokazovania možno mať za preukázané, že pôvodný múr bol postavený

žalobcami, resp. ich právnymi predchodcami, a z toho vyplýva že vlastními pôvodného múru boli žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia. Ďalej podľa odvolacieho súdu letná kuchyňa nebola pozdĺž celého múru, a nebola v letnej kuchyni zadná stena popri múre pristavená - žalovaní však zbúrali múr nielen za letnou kuchyňou, ale celý, a umiestnili na miesto časti múru unimobunky - nie je teda možné jednoznačne posúdiť, či došlo k vydržaniu vlastníckeho práva k múru, najmä či bola splnená podmienka dobromyseľnosti. Odvolací súd ďalej uviedol, že nebola jednoznačne zodpovedaná otázka, kadiaľ vedie hranica medzi pozemkami, kde stál pôvodný tehlový múr, či stál na hranici pozemkov - v záveroch znaleckých posudkov sú na uvedenú otázku nekompletné a rôzne odpovede; žalobcovia navrhli doplniť dokazovanie ďalším znaleckým posudkom, čo súd prvej inštancie odmietol vykonať, a na ťarchu žalobcov pripísal neunesenie dôkazného bremena. Pokiaľ nie je zrejmá hranica pozemkov, nie je ani možné určiť, kde sa múr novo postavený žalovanými nachádza, či na hranici pozemkov, resp. na pozemku žalovaných alebo žalobcov, a či si jeho výstavbou žalovaní splnili povinnosť vyplývajúcu zo žaloby.

41.

Žalovaní sa vo veci vyjadrili -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- ďalším podaním došlým súdu dňa 20.3.2017 v ktorom uviedli že predmetné nehnuteľnosti kupovali vrátane tzv. letnej kuchyne, ktorá už stála (bola postavená pred viac ako 50 rokmi). Za letnou kuchyňou (z pohľadu od žalobcov) bol domurovaný tehlový múr v dĺžke 50 cm a šírke 20 cm, ktorý bol s letnou kuchyňou previazaný a bol v tvare písmena „L“, pričom jeho časť nadväzovala na letnú kuchyňu a časť bola kolmo na ňu na úroveň bočnej steny rodinného domu žalobcov (úlohou tohto múrika bolo, aby sa zabránilo výbehu hydiny a zvierat na verejný priestor); ani pred letnou kuchyňou a ani za ňou žiaden iný múr nebol (pokiaľ sú na niektorých fotografiách na zemi zreteľné pozostatky základov, sú to pozostatky obvodového múru letnej kuchyne). Žalovaní zbúrali len svoju letnú kuchyňu (vrátane spomínaného výklenku - malého múrika o dĺžke 50 cm a šírke 20 cm). Uviedli ďalej že po odstránení unimobunky vznikol medzi pozemkami žalobcov a žalovaných voľný priestor, preto žalovaní v súlade so stavebnými zámermi a na základe riadneho stavebného povolenia celý ich pozemok oplotili múrom vybudovaným na ich pozemku - časť oplotenia oddeľuje pozemok žalovaných od pozemku žalobcov, preto sa stala i vo zvyšnej časti žaloba nedôvodná. Poukázali na to, že ani odstránenie unimobunky, ani vybudovanie oplotenia neuskutočnili preto, že by žalobu považovali za dôvodnú, ale preto, že s sa pre nich stala unimobunka nepotrebná, a po jej odstránení bolo potrebné pozemok oplotiť.

K vyjadreniu priložili žalovaní stavebné povolenie vydané Obcou Zavar dňa 30.8.2011, list Obce Zavar - Oznámenie o ohlásení drobnej stavby zo dňa 1.6.2015, informatívnu kópiu z mapy vyhotovenú dňa 25.5.2015, rozhodnutie o odstránení stavby vydané Obcou Zavar dňa 14.10.2014, rozhodnutie o odstránení stavby vydané Obcou Zavar dňa 14.4.2014.

42.

Právny zástupca žalobcov na pojednávaní konanom dňa 5.6.2017 uviedol, že počas konania nebola určená hranica medzi pozemkami, preto žalobcovia nevedia či novo postavený múr je postavený na správnom mieste, a či patrí žalobcom.

Právny zástupca žalovaných na pojednávaní konanom dňa 5.6.2017 uviedol, že múr je postavený na pozemku žalovaných.

Ďalej uviedol že to, čoho sa žalobcovia v súčasnosti domáhajú nie je zmysluplné, keďže celý pozemok žalovaných je oplotený.

Žalovaný v 1. rade na pojednávaní konanom dňa 5.6.2017 uviedol, že sa nejednalo o múr, ale o stavbu letnej kuchyne - sú tam 40 cm základy v hĺbke 2,5 metra, čo boli základy letnej kuchyne.

Ďalej uviedol že unimobunku odstránili z dôvodu, že prevádzka potravín (umiestnená v unimobunke) nebolo rentabilná. Nakoľko žalovaní rekonštruovali dom aj s pozemkom, okolo celého domu postavili oplotenie - stavali ho na mieste, kde bola pôvodná stavba letnej kuchyne (postavená približne pred 50 rokmi pôvodnými majiteľmi - L.). Múr je z betónových tvárnic, základy sú v hĺbke 2,5 metra, ide o základy pôvodnej letnej kuchyne, základy majú šírku 40 cm, múr má šírku 15 cm, vysoký je 200 cm, dlhý je zhruba 5 metrov od ulice. Žalovaní nemali dôvod konzultovať stavbu múru so žalobcami, nakoľko sa jednalo o stavbu realizovanú na ich pozemku, na základoch bývalej letnej kuchyne.

43.

Žalobcovia súdu predložili súkromný znalecký posudok Ing. Milana Hačka č. 1/2015, vypracovaný dňa 8.8.2015, v ktorom znalec uviedol že postupoval tzv. počtárskou metódou výpočtu ortogonálnych

vytyčovacích prvkov; podrobné meranie nevykonal ani nebol na mieste, všetky podrobné údaje prevzal zo znaleckých posudkov a z vytyčenia hranice pozemku.

Znalec zhodnotil doterajšie v konaní vyhotovené znalecké posudky, a to

Ing. Wágnera - uviedol že poloha múru je zobrazená pod podrobnými bodmi č. 11 a 18, rohy unimobunky ako body č. 2 a 8, vlastnícka hranica je definovaná bodmi č. 11, 18 a 2.; z prílohy je zrejme, že bod č. 8 zasahuje do vlastníctva žalobcov - znalec tvrdí opak. Podľa znalca meranie nie je postačujúce, nie sú zamerané ďalšie dôležité skutočnosti.

Ing. Šobichovej - uviedol že vlastnícku hranicu definujú podrobné body č. 217 (začiatok vlastníckej hranice), 216 (múr), 214 (múr), 213 (múr), 212 (múr), 210 (koniec múru) a 8000 (koniec vlastníckej hranice). Z prílohy č. 6. vyplýva že bod č. 8 (roh unimobunky) zasahuje do vlastníctva žalobcov 0,26 m.

Ing. Špačka - znalec uviedol že vlastnícka hranica je definovaná podrobnými bodmi č. 23 (múr), 22 (múr), 21 (múr), vzťažnými bodmi sú body č. 5 a 9 (rohy unimobunky), 24 a 27 (rohy domu); z prílohy vyplýva že bod č. 9 (roh unimobunky) zasahuje svojou polohou do vlastníctva žalobcov 0,10 m - znalec tvrdí opak. a zhodnotil tiež vytyčenie hranice pozemkov vyhotovené geodetom a kartografom Ing. Dankom - znalec uviedol že vlastnícka hranica je definovaná podrobnými bodmi č. 129 (začiatok hranice), 128 (múr), 134 (múr) a 100 (koniec vlastníckej hranice), vzťažnými bodmi sú podrobné body č. 8. (roh unimobunky), 97 (roh unimobunky), 101 a 123 (rohy domov). Z výpočtu vyplýva, že podrobný bod č. 8 svojou polohou zasahuje do vlastníctva žalobcov 0,14 m.

Na záver znalec uviedol že z výpočtov a grafických spracovaní merania vyplýva, že stavba unimobunky svojou polohou zasahuje do vlastníctva žalobcov. Žiadny znalec ani geodet však nezameral v prednej časti polohu základu múru po odkrytí zeminy. Priebeh vlastníckej hranice medzi žalobcami a žalovanými je priamy, priamosť udáva tehlový múr.

44.

Žalovaní sa k znaleckému posudku Ing. Milana Hačka vyjadrili -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 22.6.2017 v ktorom znalecký posudok spochybnili, keď poukázali na skutočnosť že Ing. Hačko bol v roku 2009 vyčiarknutý zo zoznamu znalcov, a k jeho opätovnému zaevidovaniu do zoznamu znalcov došlo až dňa 11.6.2015, t.j. dva mesiace predtým než dostal od žalobcov objednávku na vypracovanie znaleckého posudku. S ohľadom na závery vo vzťahu k predchádzajúcim posudkom znalcov by mali mať títo možnosť sa k posudku Ing. Hačku vyjadriť. Uviedli ďalej že požiadavka žalobcov aby žalovaní vybudovali nimi špecifikovaný múr nie je dôvodná, nakoľko pozemky v súčasnosti oddeľuje plot, ktorého výška je 2 metre a šírka 15 cm - žalobcovia sa teda domáhajú toho, aby žalovaní časť nimi vybudovaného múru zbúrali a postavili z tehál múr o 20 cm nižší a 5 cm širší, pričom takúto požiadavku považujú žalovaní za nezmyselnú, ktorá je v rozpore s § 3, ods. 1 Občianskeho zákonníka.

45.

Znalec Ing. Milan Hačko na pojednávaní konanom dňa 13.9.2017 uviedol že porovnal predchádzajúce znalecké posudky Ing. Wágnera, Ing. Šobichovej a Ing. Špačka, a dospel k záveru, že bývalá unimobunka zasahovala do vlastníctva žalobcov (prekračovala svojim uložením a osadením hranicu medzi pozemkami). Uviedol že pôvodný múrik v prednej časti pozemku síce neexistuje, ale existujú jeho základy ktoré je vidno po odkrytí zeminy - podľa názoru znalca bývalý múrik by mal tvoriť jednu líniu s existujúcim múrom oddeľujúcich záhrady pozemkov.

Na otázky sudcu znalec uviedol že na mieste samom nebol, vychádzal iba zo znaleckých posudkov ktoré sú súčasťou spisu, a z meraní geodeta Ing. Danko. Všetci znalci vo svojich posudkoch zamerali situáciu tak, že unimobunka čiastočne zasahuje do vlastníckej hranice medzi pozemkami, preto si nevie vysvetliť prečo znalci Ing. Wágner a Ing. Špaček uviedli, že unimobunka do pozemku žalobcov nezasahuje. Ďalej uviedol že on nevykonal merania, vychádzal iba z meraní predchádzajúcich znalcov a Ing. Danko, a použil matematickú metódu. Znalec sa nevedel vyjadriť, či starý tehlový múrik (zbúraný) sa nachádzal na hranici pozemkov (nakoľko fyzicky na mieste nebol, ani žiadne merania v tomto smere nevykonal). Právny zástupca žalobcov na pojednávaní konanom dňa 13.9.2017 uviedol že z predložených znaleckých posudkov je zrejme, že starý tehlový múrik (t.č. zbúraný) ležal medzi pozemkami strán sporu, čím je vyriešená otázka kde stál starý tehlový múrik tak, že bol postavený na hranici pozemkov - momentálne nie je zrejme, či t.č. jestvujúci múr postavený žalovanými je na tejto hranici resp. kde presne sa nachádza.

46.

Znalčka Ing. Anna Šobichová sa k znaleckému posudku Ing. Hačka vyjadrila podaním došlým súdu dňa 28.12.2018 v ktorom uviedla že trvá na jej výsledkoch. Stavby - unimobunky zasahujú do parcely č. XX/X, hranica medzi pozemkami je priamka, nikde nie je lomená, tvorí ju tehlový múrik, základy sú identifikovateľné, tehlový múrik sa nachádza na parcele č. XX/X a XX/X. Na otázku či pôvodný tehlový múrik pred domom žalobcov stál na vlastníckej hranici (celý alebo čiastočne) znalčka nevedela odpovedať, nakoľko v čase jej meraní pred domom žalobcov nestál žiadny múrik (stál len na parc. č. XX/X a XX/X). Na záver uviedla že súhlasí so záverom znalca Ing. Hačka, že stavba unimobunky svojou polohou zasahovala do vlastníctva žalobcov.

Znalec Ing. Roman Wágner sa k znaleckému posudku Ing. Hačka vyjadril podaním došlým súdu dňa 9.1.2019 v ktorom uviedol že 1/ ak je predmetom sporu hranica medzi pozemkami je neprípustné nepoužívať mapový elaborát (ako to spravil znalec Ing. Hačko) z dôvodu, že hranice pozemkov sú definované práve v mapovom operáte a práve s mapovým operátom je potrebné porovnávať výsledky merania t.j. skutočné umiestnenie v teréne znateľný pevných bodov (rohov stavieb, múrov a pod.), 2/ ak znalec nevykonal geodetické zameranie a ani nebol na mieste samom tak sa nemôže vyjadrovať k umiestneniu jednotlivých stavieb a ani k priebehu hraníc pozemkov pretože nemá predstavu ako predmet sporu v skutočnosti vyzerá a aké sú vzájomné vzťahy, vzdialenosti a umiestnenia jednotlivých stavieb. Znalec v posudku nijako nezadefinoval priebeh spornej hranice (neuviedol žiadne ním určené súradnice bodov, ktoré by predstavovali túto hranicu), preto nie je možné sa vyjadriť k správnosti ním porovnáwanej hranice ako ani k jeho ďalším zisteniam - na základe uvedeného považuje znalec Ing. Wágner znalecký posudok Ing. Hačka za nepoužiteľný. Na záver uviedol že trvá na záveroch, ku ktorým dospel a ktoré uvádza v jeho znaleckom posudku.

Znalec Ing. Štefan Špaček sa k znaleckému posudku Ing. Milana Hačka vyjadril podaním došlým súdu dňa 16.5.2019 v ktorom uviedol že v katastrálnom území Zavar je vedená vektorová katastrálna mapa, vektorové údaje nie je možné používať na vytyčovanie hraníc a spracovanie geometrických plánov (údaje je potrebné preveriť novou vektorizáciou s vykonanou kontrolou tzv. identických bodov v teréne), preto vykonal samostatnú vlastnú vektorizáciu, kontrolu vykonal aj na susednom pozemku parc.č. XX/X, XX/X, XX/X. Zistil že hranica medzi pozemkami parc.č. XXX/X, 5, XX na jednej strane a parc.č. XX/X a XX/X je priamka v právnom stave, a v skutočnosti čiastočne reprezentuje starý ohradný tehlový múr v bodoch číslo 21, 22, 23; múr je postavený na pozemkoch žalobcov parc.č. XX/X a XX/X. Znalec trvá na záveroch ktoré uviedol v posudku, teda že unimobunka postavená na pozemku parc.č. XXX/56 nezasahuje do pozemku žalobcov (parc.č. XX/X), vzdialenosť medzi rodinným domom žalobcov a unimobunkou v prednej časti je 0,31 m.

47.

Žalovaní sa vo veci vyjadrili -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 19.6.2018 v ktorom poukázali na skutočnosť, že všetci znalci v celom rozsahu zotrvávajú na svojich znaleckých posudkoch. Znalec Ing. Wágner uvádza že znalecký posudok vypracovaný Ing. Hačkom považuje za absolútne nepoužiteľný z dôvodu, že je neprípustné nepoužívať mapový elaborát (tak ako to spravil Ing. Hačko) nakoľko hranice pozemkov sú definované práve v mapovom operáte a s týmto je potrebné porovnávať výsledky merania, a navyše Ing. Hačko ani nebol na mieste samom, takže sa nemôže vyjadrovať k umiestneniu jednotlivých stavieb ani k priebehu hraníc jednotlivých pozemkov. Ing. Špaček vo svojom vyjadrení k znaleckému posudku Ing. Hačku zdôvodnil svoj postup pri vypracovaní svojho znaleckého posudku ako i závery. Za takejto situácie je zrejmé že žalobcom sa nepodarilo preukázať, že unimobunka zasahovala do pozemku žalobcov, pričom sú to žalobcovia ktorých v tomto smere zaťažuje dôkazné bremeno. Podľa žalovaných nie je dôvodná ani časť žaloby, ktorou sa žalobcovia domáhajú vybudovania múru, nakoľko žalovaní medzičasom na celom pozemku po jeho obvode (teda i na časti ktorej sa týka žaloba) vybudovali z betónových tvárnic múr, ktorého výška je 2 m a šírka 15 cm.

48.

Žalobcovia sa vo veci vyjadrili -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 10.7.2018 v ktorom uviedli že sa stotožňujú so závermi znaleckého posudku znalca Ing. Hačka (podľa ktorého unimobunka svojou polohou zasahovala do vlastníctva žalobcov), s takýmto záverom sa stotožnila aj znalčka Ing. Šobichová (jej závery sa v podstatných častiach zhodujú s výsledkami meraní Ing. Hačka); ku zhodným záverom dospel aj Ing. Danko, ktorý v roku 2010 vykonal zameranie pozemkov. Znalec Ing. Wágner v znaleckom posudku okrem iného uviedol že vlastnícka hranica medzi pozemkami je lomená priamka - s týmto tvrdením sa nestotožnil žiadny zo znalcov, naopak každý potvrdil že vlastnícka hranica je rovná priamka bez lomového bodu (aj sám Ing. Wágner následne

uviedol, že k zalomeniu priamky mohlo dôjsť chybou pri tlačení dokumentu, a aj podľa neho by to mala byť rovná priamka). Vyjadrenia Ing. Wágnera že znalec Ing. Hačko mal použiť mapový elaborát, a z dôvodu že nevykonal geodetické meranie na mieste samom sa nemôže vyjadrovať k umiestneniu jednotlivých stavieb ani k priebehu hraníc pozemkov považujú žalobcovia za tendenčné a pravdu skresľujúce tvrdenia, nakoľko Ing. Hačko vychádzal z meraní uskutočnených predchádzajúcimi znalcami. Znalec Ing. Špaček vo vyjadrení k znaleckému posudku Ing. Hačka len zopakoval tvrdenia zo svojho znaleckého posudku, podľa ktorých unimobunka žalovaných nezasahovala do pozemku žalobcov (v ďalšom žalobcovia opätovne spochybňujú znalecký posudok Ing. Špačka, považujú ho za nepresvedčivý a nepreskúmateľný).

49.

Právny zástupca žalobcov na pojednávaní konanom dňa 1.10.2018 uviedol že žalobcovi sa od počiatku domáhajú naturálnej reštitúcie, preto upresňujú petit žaloby tak, že žalovaní sú povinní na vlastné náklady postaviť v prospech žalobcov v 1. a v 2. rade do podielového spoluvlastníctva žalobcov v 1. a v 2. rade každého z nich v podiele jedna polovica z celku tehlový múr, ktorého rozmery a umiestnenie sú špecifikované už v predchádzajúcom pripustení zmeny žaloby resp. v návrhu.

Právny zástupca žalovaných s pripustením zmeny petitu žaloby vyslovil súhlas.

Uznesením vydaným na pojednávaní konanom dňa 1.10.2018 súd pripustil zmenu petitu tak, že tento znie: „Žalovaní v 1. a v 2. rade sú povinní na vlastné náklady postaviť v prospech žalobcov v 1. a v 2. rade do podielového spoluvlastníctva žalobcov v 1. a v 2. rade, každého z nich v podiele 1/2 z celku, tehlový múr o výške 1,8 m, v šírke 20 cm a dĺžke 50 cm medzi pravým predným rohom rodinného domu žalobcov č. XX, v línii čelnej strany rodinného domu č. XX od bodu XXX až po hranicu medzi parcelami č. XX/X a č. XXX/X, a zároveň postaviť tehlový múr o výške 1,80 m, v šírke 20 cm na hranici medzi parcelami č. XX/X a č. XXX/X od bodu 100 v dĺžke 2,8 m tak, ako sú tieto body uvedené v polohopisnom náčrte Ing. Dušana Danka v mierke M-1:50 zo dňa 19.2.2011 a vytyčovacom náčrte Ing. Dušana Danka zo dňa 19.2.2010 č. plánu 1/2011“.

50.

Právny zástupca žalobcov na pojednávaní konanom dňa 1.10.2018 uviedol že nie je hospodárne do konania ustanovovať ďalšieho znalca ktorý by mal určiť kde a na akom pozemku múr stojí, naviac dôkazné bremeno v tomto smere spočíva na žalovaných.

Právny zástupca žalovaných na pojednávaní konanom dňa 1.10.2018 uviedol že dôkazné bremeno v spore zaťažuje žalobcov, nakoľko oni sa domáhajú postavenia múrika tvrdiac, že stojí na ich pozemku ich, pričom však podľa znaleckých posudkov Ing. Wágnera a Ing. Špačka pôvodný tehlový múr stál na pozemku žalovaných.

51.

Právny zástupca žalobcov v záverečnej reči uviedol že z listinných dôkazov (kúpna zmluva z 10.3.1939, vyjadrenie Obce Zavar zo dňa 2.3.2011, rozhodnutie Obce Zavar ako stavebného úradu zo dňa 1.3.2007, výkaz plôch zo dňa 24.4.1941, a výpis z pozemno knižnej vložky č. 969) vyplýva, že právna predchodkyňa žalobcov N. F. sa stala výlučnou vlastníčkou vtedajšej parcely č. XX. V Obci Zavar platila obyčaj, podľa ktorej si vlastník pozemku postavil plot zo severnej strany, a N. F. nadobudla dotknutý pozemok v čase, kedy tento bol zo severnej strany ohradený tehlovým múrom - tento sa nachádzal na hranici pozemku N. F. tak, že jeho vonkajšia strana kopírovala hranice pozemkov a bol postavený na pozemku N. F.; doposiaľ sa zachoval pôvodný tehlový múr za rodinným domom žalobcov, v časti pred rodinným domom boli zachované jeho základy. Na týchto základoch bol po výstavbe rodinného domu postavený tehlový múr vo vlastníctve N. F., na výstavbe ktorého sa podieľal právny predchodca žalobcov (ich otec). Právni predchodcovia žalovaných manželia L. nadobudli vlastnícke právo k pozemku parcela č. XXX/5 až kúpnu zmluvou zo dňa 22.5.1941 (vklad povolený / zapísaný 14.10.1941), pričom v čase pred uzavretím uvedenej kúpnej zmluvy sa na tejto parcele nachádzalo námestie a cesta, ktoré boli vo vlastníctve Obce Zavar, a hranicu medzi pozemkom právnej predchodkyne žalobcov a pozemkami Obce Zavar tvoril pôvodný tehlový múr (vyplýva to z výkazu plôch zo dňa 24.4.1941) - z uvedeného je zrejmé že pôvodný tehlový múr tvoril hranicu medzi pozemkami právnej predchodkyne žalobcov a právnym predchodcom žalovaných. V ďalšom opätovne a rozsiahlo poukazuje na údajné vady znaleckých posudkov Ing. Wágnera a Ing. Špačka (t.j. posudkov ktoré sú v neprospech žalobcov), stotožňuje sa so znaleckými posudkami Ing. Šobichovej a Ing. Hačka (t.j. posudkov ktoré sú v prospech žalobcov).

Právny zástupca žalovaných v záverečnej reči uviedol že znalci Ing. Wágner a Ing. Špaček zaujali záver, že unimobunka stála výlučne na pozemku žalovaných a nezasahovala do pozemku žalobcov, uvedení znalci spochybnili závery znaleckého posudku Ing. Hačka. Zdôraznil že žalovaní neodstránili unimobunku z dôvodu, že by v tejto časti považovali žalobu za dôvodnú, ale z dôvodu že predmetná unimobunka stratila svoju pôvodnú účelnosť a prestala slúžiť tomu, prečo bola postavená. Následne žalovaní celý pozemok oplotili, keď múr postavili na základoch starého múra.

Žalobca v 2. rade v záverečnej reči uviedol že žalovaní bez povolenia právneho predchodcu žalobcov búrali, ani sa ho nespýtali na stanovisko, bez konzultácie alebo povolenia osadili unimobunky, stavebné povolenia si zabezpečili až dodatočne - nie je preto správne, aby žalovaní vo vzťahu k podanej žalobe hovorili o dobrých mravoch.

Žalovaný v 1. rade v záverečnej reči uviedol že múrik ako ho charakterizujú žalobcovia nikdy neexistoval, jednalo sa vždy iba obvodový múr, ktorý bol súčasťou letnej kuchyne. Je pravdou že pred domom žalobcov na ulici stáli nejaké múriky, tieto však boli buď obecné alebo to boli ešte pozostatky z múru z čias grófa Mailátha. Je nemysliteľné, že múrik ktorý opisujú žalobcovia by mal základ 2,5 m do hĺbky. Žalovaní momentálne postavili na pôvodných základoch iný múr, ktorý odhradzuje pozemky.

52.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov a ich právneho zástupcu, žalovaných a ich právneho zástupcu, výsluchom svedkov F. F. (bol vypočutý aj v postavení pôvodného žalobcu), I.. Dušana Danka, Agneši Q., Zdenky F., oboznámením sa so znaleckými posudkami a osobným výsluchom znalcov Ing. Romana Wágnera, Ing. Anny Šobichovej, Ing. Štefana Špačka, a Ing. Milana Hačka, ohliadkou vykonanou na mieste samom, oboznámením sa s vyjadreniami strán sporu a s listinnými dôkazmi uvedenými vyššie, ako i oboznámením sa s celým obsahom spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Vlastníkmi parc.č. XX/X (pôvodne časť parc.č. XX/X) a parc.č. XX/X nachádzajúcich sa v k.ú. Zavar sú od roku 2002 žalobcovia; vlastníkom parc.č. XXX/X a parc.č. XXX/X nachádzajúcich sa v k.ú. Zavar je od roku 2006 žalovaný v 2. rade.

Na parc.č. XXX/XX (časť parc.č. XXX/X) stála stavba z unimobuniek, pričom parc.č. XXX/X (XXX/XX) je vo vlastníctve žalovaného v 2. rade, stavba unimobuniek je vo vlastníctve žalovaného v 2. rade (a pôvodne vo vlastníctve aj žalovaného v 1. rade a C. W.) - konanie v časti o odstránenie stavieb unimobuniek bolo súdom právoplatne zastavené.

Medzi pozemkami parc.č. XX/X vo vlastníctve žalobcov a parc.č. XXX/X (XXX/XX) vo vlastníctve žalovaného v 2. rade stál múrik postavený v roku 1951 alebo 1952 právnymi predchodcami žalobcov; v predchádzajúcom období mal na mieste tohto múrika stáť iný múrik, ktorý mal byť zbúraný právnymi predchodcami žalobcov v súvislosti so stavbou ich domu (pravdepodobne v roku 1947). Múrik ktorý mali postaviť právní predchodcovia žalobcov v rokoch 1951 / 1952 zbúrali žalovaní v 1. a 2. rade v období február až august 2001, pričom ale títo nebúrali „múrik“, ale búrali stavbu letnej kuchyne, ktorej súčasťou sa pôvodný múrik medzičasom stal. Umiestnenie pôvodného múrika (t.j. či stál na pozemku žalobcov alebo žalovaných) v konaní nebolo s konečnou platnosťou vyriešené (existujú štyri znalecké posudky, ktoré jeho umiestnenie identifikujú rozdielne) - strany sporu však v tomto smere už nenavrhlí vykonať ďalšie dokazovanie! Nebolo tiež preukázané, že okrem stavby letnej kuchyne žalovaní búrali aj „časť múrika ktorá sa nachádzala za letnou kuchyňou“, čo konštatoval vo svojom zrušujúcom rozhodnutí Krajský súd v Trnave (dokazovanie v tomto smere vôbec nebolo vykonané, súdu nie je zrejme ako odvolací súd k takto vyslovenému záveru došiel). Na rozdiel od konštatovania odvolacieho súdu je pohľadom na fotografie označené „A“ a „B“ (ale aj na fotografie z č.l. -517- a -536-) práve zrejme, že pred stavbou tzv. letnej kuchyne sa ani v minulosti nenachádzala stavba žiadneho múrika (z iných historických fotografií situácia nie je zrejma).

Súd zotrúva na stanovisku, že v priebehu konania neboli dostatočne preukázané presné rozmery (šírka, výška, dĺžka), presné osadenie v teréne, ani nebolo špecifikované stavebno technické riešenie múrika - jednalo sa iba o tvrdenia žalobcov, ktoré však neboli podložené žiadnymi relevantnými dôkazmi. Čo sa týka umiestnenia pôvodného múrika (t.j. či stál na pozemku žalobcov, žalovaných alebo na hranici pozemkov), táto opätovne nebola vyriešená (vzhľadom na rozpornosť štyroch znaleckých posudkov), pričom ani z odkopaných základov nie je zrejme, že by sa jednalo o základy múrika (ako to tvrdili žalobcovia), alebo či sa jedná o základy letnej kuchyne (ako to tvrdia žalovaní, keď súd sa skôr prikláňa, vzhľadom na hĺbku základov, k tejto verzii) - dôkazové bremeno v tomto smere opätovne zaťažovalo žalobcov. Z vykonanej ohliadky sa súdu javí nepravdepodobné, že by múrik (neskôr ako súčasť letnej kuchyne) mohol stáť na parcele žalobcov, nakoľko znalci (okrem Ing. Wágnera) tvrdili že hranica je priamka, pričom optickým predĺžením hranice ktorá je zreteľná a zachovaná v zadnej časti nehnuteľností

strán sporu, nemohol byť múrik postavený tak, ako ho lokalizujú žalobcovia (musel by byť postavený priamo pred, resp. smerom „do“ domu žalobcov). Navyiac žiadny znalec nezaznamenal, že pôvodný tehlový múrik, resp. základy ktoré žalobcovia vydávajú za základy múrika, stál na pozemku žalobcov, resp. na vlastníckej hranici.

V roku 1963 / 1964 manželka L. (právni predchodcovia vo vlastníctve žalovaných) stavali letnú kuchyňu, pričom predmetný múrik bol využitý ako jedna zo stien letnej kuchyne, keď k nemu boli pristavené ďalšie steny (pri stavbe letnej kuchyne nebol pristavený k pôvodnému múru žiadny múr ktorý by bol súčasťou letnej kuchyne) - na využití múrika pre uvedené účely prišlo medzi právnymi predchodcami žalobcov a manželmi L. k „dohode, pretože mali dobré vzťahy ... právni predchodcovia žalobcov nikdy nemali výhrady voči stavbe letnej kuchyne“ (viď výpoveď svedka F. F.).

Právni predchodcovia žalovaného v 2. rade (jeho rodičia) nadobudli nehnuteľnosti, vrátane letnej kuchyne v roku 1989 od rodiny L. (v roku 2001 ich nadobudol do BSM žalovaný v 2. rade a C. W., v roku 2007 ich nadobudol do výlučného vlastníctva žalovaný v 2. rade) - od tejto doby stavbu letnej kuchyne nerušene užívali, udržiavali ju, rovnako tak ju užívala predtým rodina L..

V priebehu konania žalovaný v 2. rade realizoval na mieste kde mohol v minulosti stáť predmetný tehlový múrik, a kde stála v minulosti stavba letnej kuchyne stavbu nového múru z betónových tvárnic, ktorým boli nehnuteľnosti strán sporu úplne oddelené (vrátane časti v ktorej žalobcovia trvajú na postavení nimi špecifikovaného múru).

53.

Podľa § 123 Občianskeho zákonníka vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

Podľa § 124 Občianskeho zákonníka všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana.

Podľa § 126 Občianskeho zákonníka vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

Obdobné právo na ochranu má aj ten, kto je oprávnený mať vec u seba.

Podľa § 132, ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

Podľa § 134, ods. 1, ods. 3 a ods. 4 Občianskeho zákonníka oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca. Pre začiatok a trvanie doby podľa odseku 1 sa použijú primerane ustanovenia o plynutí premlčacej doby. Podľa § 129 Občianskeho zákonníka držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.

Držať možno veci, ako aj práva, ktoré pripúšťajú trvalý alebo opätovný výkon.

Podľa § 130, ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Ak zákon neustanovuje inak, má oprávnený držiteľ rovnaké práva ako vlastník, najmä má tiež právo na plody a úžitky z veci po dobu oprávnenej držby.

Podľa § 3, ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 132 Civilného sporového poriadku v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.

Žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.

Podľa § 182 Civilného sporového poriadku ak súd pojednávanie neodročí, pred jeho skončením vyzve strany, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Ak po vyjadrení strán súd nepovažuje za potrebné vykonať ďalšie dôkazy, uznesením vyhlási dokazovanie za skončené. Podľa § 187 Civilného sporového poriadku za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov.

Dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

Podľa § 191, ods. 1 Civilného sporového poriadku dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 215 Civilného sporového poriadku súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

Skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

Podľa § 217, ods. 1, prvá veta Civilného sporového poriadku pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 251 Civilného sporového poriadku trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

54.

Podľa R 8/1991: Tvrdenie držiteľa o tom, že mu vec patrí a že s ňou nakladal ako s vlastnou, musí byť podložené konkrétnymi okolnosťami, z ktorých sa dá usúdiť, že toto presvedčenie držiteľa bolo po celú vydržaciú dobu dôvodné.

Podľa R 50/1985 (s. 240 ods. 3): Zákonom ustanovené podmienky vydržania sú a) existencia držby veci z toho hľadiska, či držiteľ s vecou nakladá ako so svojou a či je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí; b) uplynutie stanoveného času, v ktorom má oprávnený držiteľ vec v držbe (trojročná doba u hnutelných vecí, desaťročná doba u nehnuteľných vecí); c) spôsobilosť predmetu vydržania.

Podľa Rč 50/2000: Do doby, po ktorú mal oprávnený držiteľ vec v držbe, treba pre účely vydržania započítať aj dobu, po ktorú vec držal pred 1. 1. 1992, a to aj v prípade, že išlo o vec v štátnom vlastníctve.

Podľa Ro NS ČR z 27.4.2006, sp.zn. 22 Cdo 984/2006: Dobrá viera oprávneného držiteľa, ktorá je daná so zreteľom na všetky okolnosti, sa musí vzťahovať aj na titul, na základe ktorého mohlo držiteľovi vzniknúť vlastnícke právo. To neznamena, že taký titul musí byť daný; postačí, že je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že tu taký titul je. Posúdenie, či je držiteľ v dobrej viere alebo nie, je potrebné vždy ohodnotiť objektívne a nielen zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) samotného účastníka.

Podľa Ro NS ČR z 11.7.2002, sp.zn. 2190/2000: Oprávneným držiteľom v zmysle § 130, ods. 1 Občianskeho zákonníka je najmä držiteľ ktorý vec drží v ospravedliteľnom omyle, že mu vec patrí. Ospravedliteľným omylom je taký omyl, ku ktorému došlo i napriek tomu, že držiteľ postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom od okolností konkrétneho prípadu od každého požadovať

55.

Súdnu ochranu vlastníckeho práva vlastníka nehnuteľnosti poskytuje Občiansky zákonník v ustanovení § 126 proti tomu, kto neoprávnenne zasahuje do jeho vlastníckeho práva, najmä umožňuje domáhať sa vydania veci od toho, kto ju neprávom zadržuje. Z citovaného ustanovenia vyplývajú obidva základné druhy vlastníckych žalôb, a to žaloba na vydanie veci (vindikačná žaloba) a žaloba na zdržanie sa zásahov do vlastníckeho práva (negatóna, zapieracia žaloba). Obe žaloby sú žalobami na plnenie a chránia obsah vlastníckeho práva, t.j. právo vlastníka vec držať, užívať a požívať jej plody a úžitky vrátane oprávnenia nakladať s ňou. Základnou podmienkou úspechu vlastníckej žaloby je preukázanie vlastníckeho práva (aktívna legitímácia).

Vydržanie je osobitný originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva priamo zo zákona (ex lege), pri splnení zákonom požadovaných predpokladov, a to: a) musí ísť o spôsobilý predmet vydržania (každá

vec ktorá môže byť predmetom vlastníctva), b) držba musí byť oprávnená, c) držba musí byť nepretržitá počas celej zákonom ustanovenej doby (u nehnuteľností desaťročná), keď do plynutia tejto doby sa započítava aj doba oprávnenej držby právneho predchodcu vydržiteľa. Výsledkom splnenia uvedených predpokladov vydržania je nadobudnutie vlastníckeho práva k veci vydržiteľom, a to okamihom uplynutia vydržacej doby - keďže tento právny následok nastáva priamo zo zákona, nevyžaduje sa k tomu konštitutívne rozhodnutie štátneho orgánu.

Základnou podmienkou vydržania je držba veci, pričom môže ísť len o oprávnenú držbu, t.j. držiteľ musí byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu vec patrí - za oprávnenú držbu sa považuje nakladanie s vecou ako so svojou, ak držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný v tom že mu vec patrí ako vlastníkovi.

Konštitutívny právny účinok pre vznik vlastníckeho práva držiteľa veci má uplynutie kvalifikovanej vydržacej doby (časový úsek počas ktorého musí oprávnený držiteľ spĺňať podmienky vydržania). Zákon určuje vydržaciú dobu 10 rokov, ak predmetom dobromyseľnej držby sú nehnuteľnosti - vydržacia doba začne plynúť od momentu dobromyseľného uchopenia držby veci; uplynutie vydržacej doby nezakladá právny titul na získanie vlastníckeho práva, ale vlastnícke právo priamo zriaďuje, dokonca ak aj po uplynutí vydržacej doby stratí vydržiteľ veci dobrú vieru, nemá to vplyv na vznik vlastníckeho práva (mala fides superveniens non nocet). Do vydržacej doby počíta aj oprávnená držba právneho predchodcu vydržiteľa, keď za právneho predchodcu oprávneného držiteľa treba považovať osobu ktorá mala držbu pred vydržiteľom, a ktorá súhlasila s tým aby držbu po nej mal vydržiteľ alebo ten predchodca, ktorý zomrel a ktorého dedičom sa stal vydržiteľ.

Za držiteľa sa považuje osoba ktorá fakticky ovláda vec a nakladá s ňou ako s vlastnou. Podstata držby spočíva vo faktickom ovládaní predmetu držby (niekto má vec vo svojej fyzickej moci a môže tak vykonávať priamu moc nad vecou, vec užíva, požíva jej plody a úžitky), a v úmysle držiteľa mať vec pre seba (táto skutočnosť sa skúma z objektívneho hľadiska, t.j. z hľadiska faktického správania sa držiteľa). Oprávnená držba je faktické ovládanie veci alebo vykonávanie práva späté s vôľou nakladať s nimi ako so svojimi, v dobrej viere, že držiteľovi veci alebo vykonávateľovi práva tieto patria. Pri oprávnenej držbe musí teda ísť o faktické ovládanie veci, musí byť vôľa nakladať s vecou ako so svojou (t.j. správať sa k nej tak, ako by držiteľovi vlastnícky patrila), a musí byť prítomná dobrá viera že vec držiteľovi patrí. Pri posudzovaní dobromyseľnosti je základným rozlišujúcim kritériom, či držiteľ veci pri normálnej opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti daného prípadu rozumne od neho požadovať, mohol alebo nemohol mať pochybnosti o tom, že mu vec (ktorú fakticky ovláda) patrí.

V dobrej viere je teda držiteľ ktorý sa domnieva že mu držaná vec patrí, ale v skutočnosti tomu tak nie je - dobrú vieru je potrebné hodnotiť objektívne, t.j. tvrdenie držiteľa o tom že mu vec patrí a že s ňou nakladal ako s vlastnou musí byť podložené konkrétnymi okolnosťami („s prihliadnutím na všetky okolnosti“); dobromyseľnosť oprávneného držiteľa musí byť daná nielen pri vzniku držby, ale v celom jej priebehu. Skutočnosť, či je držba oprávnená alebo neoprávnená má právny význam najmä pre vydržanie, nakoľko iba oprávnený držiteľ môže vydržaním nadobudnúť vlastnícke právo.

Pojem „dobré mravy“ Občiansky zákonník nedefinuje, vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v spoločnosti v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie; jedná sa o súhrn etických a kultúrnych pravidiel (noriem) v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno preto označiť za činnosť proti dobrým mravom.

Navrhovanie dôkazov má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia, pričom dôkaznú povinnosť môže účastník plniť hneď na začiatku konania, napr. v žalobe, alebo vo vyjadrení k nej, ale tiež mimo týchto procesných úkonov, najmä v rámci prípravy pojednávania, pri odročení pojednávania a pod. Povinnosť označiť dôkazy sa pritom vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré boli uvedené v žalobe. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania (bez ohľadu na jeho procesné postavenie). Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení (resp. z ich tvrdení) než je účastník, ktorý nesplnil, alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť. Treba tiež poukázať na skutočnosť, že splnenie dôkaznej povinnosti ešte neznamená automaticky aj unesenie dôkazného bremena - dôkazným bremenom (v spojitosti s dôkaznou povinnosťou) sa rozumie zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu aj navrhnuté dôkazy vyznieť po ich vykonaní a vyhodnotení ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy, a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie - v takom prípade musí

rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad (neúspech v konaní) pričíta tomu účastníkovi, na ktorom podľa hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

56.

Spodná časť formulára V zostávajúcej časti žaloby (po čiastočnom zastavení konania ohľadom povinnosti žalovaných odstrániť stavbu unimobuniek), t.j. v uložení povinnosti žalovaným na vlastné náklady postaviť v prospech žalobcov v 1. a v 2. rade do podielového spoluvlastníctva žalobcov v 1. a v 2. rade, každého z nich v podiele 1/2 z celku, tehlový múr o výške 1,8 m, v šírke 20 cm a dĺžke 50 cm medzi pravým predným rohom rodinného domu žalobcov č. XX, v línii čelnej strany rodinného domu č. XX od bodu XXX až po hranicu medzi parcelami č. XX/X a č. XXX/X, a zároveň postaviť tehlový múr o výške 1,80 m, v šírke 20 cm na hranici medzi parcelami č. XX/X a č. XXX/X od bodu 100 v dĺžke 2,8 m tak, ako sú tieto body uvedené v polohopisnom náčrte Ing. Dušana Danka v mierke M-1:50 zo dňa 19.2.2011 a vytyčovacom náčrte Ing. Dušana Danka zo dňa 19.2.2010 č. plánu 1/2011, dospel súd k záveru že takémuto návrhu žalobcov nemožno vyhovieť.

V konaní bolo síce preukázané že medzi pozemkami žalobcov a žalovaných (parc.č. XX/9 vo vlastníctve žalobcov a parc.č. XXX/X, 195/56 vo vlastníctve žalovaného v 2. rade) stál v minulosti múrik, postavený v roku 1951 / 1952 právnymi predchodcami žalobcov, pričom ale jeho presné umiestnenie nebolo preukázané, nebolo preukázané že stál na právnej hranici medzi pozemkami účastníkov, resp. že by tvoril túto hranicu, resp. že na základe jeho postavenia vznikla na tomto mieste hranica - v tomto smere existujú štyri rôzne znalecké posudky, ktoré s konečnou platnosťou lokalizáciu múrika nevyriešili (napriek tomu strany sporu už v tomto smere nenavrhl ďalšie dokazovanie).

V predchádzajúcom období mal na mieste tohto múrika stáť iný múrik, ktorý mal byť zbúraný v súvislosti so stavbou domu právnych predchodcov žalobcov pravdepodobne v roku 1947. Súd v tejto súvislosti, po vykonanej ohliadke na mieste, konštatuje, že ak by línia pôvodného múru (ktorý mali zbúrať v súvislosti so stavbou domu právni predchodcovia žalobcov pravdepodobne v roku 1947) mala pokračovať zo zadnej strany pozemku žalobcov (kde je zachované doposiaľ torzo pôvodného múru) do časti predzáhradky (kde mal múrik stáť), nemohol stáť na parcele žalobcov, nakoľko znalci (okrem Ing. Wágnera) tvrdili že hranica pozemkov je priamka, pričom optickým predĺžením hranice ktorá je zreteľná a zachovaná v zadnej časti nehnuteľností strán sporu, nemohol byť múrik postavený tak, ako ho lokalizujú žalobcovia (musel by byť postavený priamo pred, resp. smerom „do“ domu žalobcov), a nie na stranu k pozemku žalovaných! Navyac žiadny znalec s istotou nezistil, že tehlový múrik, resp. základy ktoré žalobcovia vydávajú za základy múrika, stál na pozemku žalobcov, resp. na vlastníckej hranici.

Múrik ktorý postavili právní predchodcovia žalobcov v roku 1951 /1952, zbúrali žalovaní v 1. a 2. rade v období február až august 2001, keď búrali stavbu letnej kuchyne, ktorej súčasťou sa múrik v predchádzajúcom období stal.

V priebehu konania neboli bezpečne preukázané presné rozmery (šírka, výška, dĺžka), presné osadenie v teréne, ani nebolo špecifikované stavebno technické riešenie múrika - jednalo sa tu iba o tvrdenia žalobcov, ktoré nepodporili žiadnymi dôkazmi a dokladmi, keď rozmery, t.j. dĺžku, šírku a výšku múrika žalobcovia počas konania menili, menili tiež jeho situovanie, rozchádzali sa svedecké výpovede ohľadom rozmerov múrika, z čoho je zrejmé že ani samotní žalobcovia nevedeli a nevedia presne popísať, a už vonkoncom nevedia preukázať, stavebno technické riešenie a osadenie predmetného múrika - v takejto situácii potom neunesli dôkazové bremeno, nakoľko súd nemohol uložiť žalovaným povinnosť postaviť „niečo“, čo nebolo presne popísané a špecifikované, a „čoho“ existencia (v nimi opisovanej forme) nebola preukázaná.

Súd zotrváva na svojom pôvodnom stanovisku, keď podľa jeho názoru návrhu nemohlo byť vyhovené aj z dôvodu, že žalovaní v čase keď predmetný múrik búrali, boli už jeho vlastníckmi, keď vlastnícke právo na nich prešlo z titulu vydržania. Bolo preukázané že v roku 1963 / 1964 manželka L. stavali letnú kuchyňu, pričom predmetný múrik bol využitý (na základe dohody / súhlasu právnych predchodcov žalobcov, čo jednoznačne potvrdil pred súdom F. F.) ako jedna zo stien novej stavby tejto tzv. letnej kuchyne - k jestvujúcemu múriku boli pristavené ďalšie steny (pri stavbe letnej kuchyne nebol pristavený k pôvodnému múru žiadny múr ktorý by bol súčasťou letnej kuchyne), a stavba bola zastrešená; právní predchodcovia žalobcov nikdy nemali výhrady voči stavbe letnej kuchyne. Takto postavenú stavbu, spolu s celou nehnuteľnosťou, nadobudli do vlastníctva v roku 1989 od rodiny L. právní predchodcovia žalovaného v 2. rade (jeho rodičia), v roku 2001 ich nadobudol do BSM žalovaný v 2. rade a C. W., a v roku 2007 ich nadobudol do výlučného vlastníctva žalovaný v 2. rade. Je zrejmé, že manželka L. nemohli vlastníctvo k múriku vydržať (nakoľko nemali relevantný právny titul na vydržanie, boli si vedomí že múrik využitý ako jedna zo stien letnej kuchyne nie je ich vlastníctvom), avšak už rodičia žalovaného

v 2. rade a samotný žalovaný v 2. rade vlastníctvo k múriku vydržať mohli, a aj ho vydržali. V roku 1989 totiž nadobudli nehnuteľnosť ako celok, t.j. vrátane stavby letnej kuchyne, a od uvedenej doby túto stavbu nerušené užívali, udržiavali ju - je nepochybné že ju neužívali ako „múrik a pristavené a zastrešené steny“, ale ako letnú kuchyňu! Z uvedeného je potom zrejme že žalovaný v 2. rade a jeho právni predchodcovia (od doby keď sa stali vlastníckmi nehnuteľnosťí jeho rodičia), t.j. po dobu 12 rokov mali nehnuteľnosť letnej kuchyne (ktorej súčasťou bol sporný múrik) v držbe, držba bola oprávnená a dobromyseľná (ako už bolo spomenuté užívali nimi riadne nadobudnutú stavbu letnej kuchyne v dobrej viere že im vec patrí celá), nakladali s ňou ako so svojou (opravovali a udržiavali ju), držba bola nepretržitá a nerušená (prvý raz boli vznesené námietky zo strany právneho predchodcu žalobcov v súvislosti s búraním letnej kuchyne v roku 2001, t.j. v čase keď už vec bola vydržaná) - výsledkom tohto stavu bolo potom nadobudnutie vlastníckeho práva k veci (letnej kuchyne, ktorej súčasťou bol predmetný múrik) vydržiteľom (žalovaným v 2. rade), a to okamihom uplynutia vydržacej doby; keďže právny následok vydržania nastáva priamo zo zákona, nevyžaduje konštitutívne rozhodnutie štátneho orgánu. V konaní nebolo vôbec preukázané (žiadna zo strán sporu to dokonca ani netvrdila), že okrem stavby letnej kuchyne žalovaní búrali v roku 2001 „múr nielen za letnou kuchyňou, ale celý“(?), čo konštatoval vo svojom zrušujúcom rozhodnutí Krajský súd v Trnave (súdu nie je zrejme ako odvolací súd k takto vyslovenému záveru došiel), a navyše, na rozdiel od konštatovania odvolacieho súdu, je pohľadom na fotografie označené „A“ a „B“ (ale aj na fotografie z č.l. -517- a -536-) zrejme, že pred stavbou tzv. letnej kuchyne sa v minulosti nenachádzala stavba žiadneho múrika.

Podľa názoru súdu bolo potrebné návrh zamietnuť aj s poukazom na aplikáciu ustanovenia § 3 Občianskeho zákonníka (dobré mravy), podľa ktorého výkon práv a povinností nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na skutočnosť že za dobré mravy sú považované pravidlá morálneho charakteru všeobecne platné v spoločnosti v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Ak v takejto situácii (popísanej vyššie) žalobcovia žiadajú postavenie múrika (ako naturálnu reštitúciu) ktorý takmer 40 rokov nevyužívali, a ktorý po túto dobu bez prerušenia, a bez toho aby žalobcovia / ich právni predchodcovia voči tomu namietali, užívali, udržiavali a opravovali právni predchodcovia vo vlastníctve žalovaného v 2. rade ako súčasť ich stavby letnej kuchyne, z toho 12 rokov o skutočnosti že by mali užívať múrik (a nie letnú kuchyňu) ani nevedeli (vzhľadom na všetky okolnosti považovali v dobrej viere celú letnú kuchyňu za svoje vlastníctvo, a tak ju aj búrali), je táto požiadavka / nárok žalobcov v rozpore so slušnosťou, ohľaduplnosťou a rešpektom - výkon takéhoto práva nemôže potom požívať právnu ochranu, súd takto koncipovanú žalobu považuje za šikanóznou, prameniacu s najväčšou pravdepodobnosťou z osobných animozít medzi susedmi F. F. (ktorý sa nevedel zmieriť s existenciou prevádzky potravín na susednom pozemku) a žalovanými. Nezmyselnosť a absurdnosť zotrvávania na podanej žalobe je zdôraznená aj skutočnosťou, že v priebehu konania (v roku 2015) žalovaný v 2. rade realizoval na mieste kde mohol v minulosti stáť predmetný tehlový múrik stavbu nového múru, čím reálne splnil požiadavku žalobcov na oddelenie / odhradenie pozemkov - takéto riešenie súd považuje za rozumné usporiadanie vzťahov medzi stranami sporu (vo vzťahu k žalobnému nároku).

O trovách konania strán sporu súd rozhodol v zmysle § 255 Civilného sporového poriadku tak, že ich priznal žalovaným v rozsahu 50%. Vychádzal pritom zo skutočnosti, že pôvodným návrhom boli riešené dva samostatné (rovnocenné) petity (odstránenie stavieb / unimobuniiek, a vybudovanie múrika).

Čo sa týka prvého petitu (odstránenie stavieb), nedá sa v konaní určiť úspech či neúspech jednej zo strán sporu, aj keď žaloba bola v tejto časti späťvzatá žalobcami. Títo ju ale vzali späť v dôsledku skutočnosti, že žalovaní v priebehu konania stavby unimobuniiek odstránili, ale žalovaní odstránili unimobunky z dôvodu, že prestali plniť pôvodný účel (teda nie z dôvodu že by bolo preukázané ich zasahovanie do pozemku žalobcov). Nakoľko konanie v tejto časti bolo zastavené, nebolo už vykonané dokazovanie ohľadom skutočnosti, či unimobunky zasahujú, resp. zasahovali do pozemku žalobcov alebo nie, pričom z dovtedajšieho dokazovania táto skutočnosť nebola zrejماً - keď dvaja zo znalcov vyslovili záver že unimobunky nezasahujú do pozemku žalobcov, dvaja vyslovili záver že zasahujú (v tejto súvislosti súd iba pripomína, že posledne vo veci sa vyjadrujúci znalec Ing. Hačko nebol určený súdom, navyše sa nejedná o žiadneho kontrolného alebo supervízneho znalca, ktorý by mal oprávnenie hodnotiť výsledky zistené predchádzajúcimi znalcami!). V takejto situácii sa potom súdu javilo ako najspravodlivejšie nepriznať za túto časť petitu trovy žiadnej zo strán sporu.

Čo sa týka druhého petitu (vybudovanie múrika) v tejto boli plne úspešní žalovaní (nakoľko súd návrh v tejto časti zamietol), majú preto nárok na náhradu trov konania.

V sumáre potom prevažný úspech v celom konaní svedčí pre žalovaných, preto im súd priznal náhradu trov v rozsahu 50%.

O náhrade trov štátu súd rozhodol v súlade s ustanovením § 259 Civilného sporového poriadku, v spojení s Čl. 4 Civilného sporového poriadku tak, že zaviazal obe strany sporu povinnosťou náhrady trov štátu v rovnakom rozsahu (po 50%), nakoľko znalecké dokazovanie bolo vykonané rovnako v prospech oboch strán sporu, preto by sa mali aj rovnakou mierou podieľať na náhrade trov vzniknutých štátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, ku Krajskému súdu v Trnave, cestou podpísaného súdu, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 127 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.